



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34 (865) RUGPJŪCIO - AUGUST 25 • 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Daina - ne lakštingala

Lietuviai savo dainomis yra garsūs. Šioje srityje mums reikia dirbtinai pūsti bei įtikinėti svetimuosius, kad esame dainų tauta. Kiekvienas užsienietis, susipažinęs su lietuvių dainomis, pastebės jų vertę ir nesidroviai atžymėti jų nei enciklopedijose, nei moksliniuose veikaluose. Tai turtas, kurį jau senokai pastebėjo kultūrinio elito žmonės. Nevienas jų atkreipė mūsų pačių dėmesį į tą lyrinį turtą, kuriam kartais neteikiame didesnės reikšmės. Jis išaugo iš mūsų tautos gelmių per išilgus šimtmečius. Daugumos kūrėjų vardai liko nežinomi, bet jų dainos skamba ir šiandien. Jose plazda tautos gyvybinis pulsas nuostabių paprastumų, lyriškumo. Dainose išsilieja lietuvių širdis su visais džiaugsmiais, liūdesiu, dejonėmis ir viltimis. Užtat lietuvis nesiskiria su daina nei savo tėvynėje, nei tolimoj išeivijoje. Kai ji apninka tėvynės ilgesys, ima dainuoti "Leiskit į tėvynę...", kai ištinka liūdesys, užtraukia "Ko liūdi brėželi...", kai džiaugsmas užlieja krūtinę, pasigirsta "Šiltas gražus rudenėlis" ir t.t. O kai susitelkia jauki draugija ir dar koks lašas pasitaiko, ima skambėti visas namas nuo lietuviškų dainų. Taip yra visoj išeivijoje — kur ji bebūtų įsikūrusi: Europoj, Australijoj ar Amerikoj.

Daina betgi nėra vien individuali lietuvių nuotaikos reiškėja ar draugišnių pobūvių lydytoja. Ji yra ir mūsų kultūrinio gyvenimo dalis. O kultūrinė sritis, kokia ji bebūtų, reikalinga puoselėjimo bei pastangų, kitaip ji nebus kultūra. Taigi, ir lietuviškoji daina, jeigu nebus puoselėjama, sunyks, praras savo žavumą ir taps... bliovimu. Žmogaus daina — ne lakštingalos, kuri gali natūraliai savo čiulbesį išreikšti be jokio pasiruošimo, be jokių repetitijų. Čia tad ir iškyla chorų reikalas bei jaunosios kartos mokymas lietuviškų dainų. Antrojo pokario metais atvykusieji ateiviai Vakaruosna su nepaprastu entuziazmu jungėsi į choras ir dainavo ne tik iš širdies, bet ir iš peties. Kitaip yra dabar — dainuoti žmonės nori, bet mokyti bei dalyvauti chore — ne. Jeigu anksčiau chorai laikėsi savaimingu entuziazmu, tai dabar — įtemptomis pastangomis. Sumažėjus entuziazmui, reikia didesnės paskatos iš visuomenės pusės. Tie chorai, kurie neleidžia rankų ir dabar, yra pasiryžęli grupės, vertos didelės pagarbos. Juk ir vadovai, ir choristai lietuviškai dainai skiria dėmesį ir šimtus valandų. Ir koks būna jų nusivylimas, kai į jų rengiamus koncertus susirenka negausi auditorija! Tai žiauru. Toks visuomenės pareiškimas nevertinimas trenktė prietrenkia dainos puoselėtojus. Lietuviškoji visuomenė to turėtų neužmiršti.

Visuomenės dėmesys chorams yra didelė paskata, o jos šaltumas — skaudus smūgis. Kita stambi paskata dainos puoselėtojams yra koncertai ir dainų šventės. Tai dalykai, kurie neleidžia dainininkams nutilti. Ypač gvyai išjudina ir choras, ir visuomenę masinės dainų šventės. Tiesa, jose nepasiekama meno augstumo, tačiau lietuviškoji daina nuskamba visu savo galingumu ir parodo tautos galią. S. Amerikos lietuvių turėjo kelias dainų šventes, kurios buvo mūsų išeivijos žiedai, verti visų pasididžiavimų. Šalia pasigėrėtinų dalykų, pamatėme ir silpnas puses. Pastarojo dainų šventės labai jau krito į akis pasirušimo stoka, menkoka organizacija, neapdairus repertuaro parinkimas ir apgailėtina dalies publikos laikysena. Tai dalykai, kuriuos reikia pradėti taisyti nuo dabar. Rengėjai turėtų atsiminti, kad dainų šventės palaipyti reikia gerai paruoštos organizacijos, kuri sugebėtų palaikyti tvarką ir neleistų išsivrauti turgui. Taipgi verta priminti, kad šį kartą dainų šventės rengėjai nerodė reikiamo dėmesio lietuviškai spaudai — neapropino jos atstovų bilietais (kiek teko patirti), vėlavo su informacija; vieniems laikraščiams apmokamus skelbimus davė, kitiems — ne. Tai dalykai, kurie įvyko, nors neturėjo įvykti. Tikimės, kad jie nebeįvyks.

Pr. G.

GELEŽINKELIEČIŲ STREIKAS

Kanados geležinkeliečių unių vadovybės, priverstos nedrausmingu savo narių, pagaliau paskelbė streiką nuo rugpjūčio 25 d. Septyniolikai unių priklauso 92.000 narių.

Reikalauja algų pakėlimo, pradedant 40 ct. į valandą ir baigiant 96 ct. sekantių dveju metų laikotarpyje. Montrealyje, Windsor ir Toronte dalis unių narių pradėjo nelegalaus streiko veiksmus. Federacinė vyriausybė sudarė specialią ministerių komisiją. Opozicinių partijų vadai reikalauja, kad būtų suauktas parlamentas streiko grėsmę pašalinti. Spauda puola premjerą L. B. Pearsoną, kaltindama jį neryžtingumu ir drąsos stoka. Ligšioliniai vyriausybės atstovų pokalbiai su geležinkelio bendrovės direktoriais ir unių vadais nedavė jokių rezultatų. Reikalą komplikuoja perdidelis geležinkeliečių reikalavimas, sudaręs infliacijos pavojų. Geležinkelių bendrovių pelną gerokai apkarpė didieji sunkvežimiai ir transportiniai lėktuvai. Tokio masto algų pakėlimui bendrovės neturi pinigų — joms tektų uždaryti didelę dalį nuostolių nešančių linijų, bet tokio žingsnio neleidžia dabartiniai įstatymai.

Kvebeko premjeras D. Johnson televizijos programoje palietė provincijos nuo Kanados atsiskyrimo klausimą. Jo nuomone, tokiu atveju labai daug prancūzų kilmės kanadiečių išvažiuotų iš Kvebeko. Jis sakosi reikalaujantis tik lygių teisių prancūziškai kultūrai, kuriai vis didėjantį pavojų sudaro angliškoji. Spauda betgi tvirtina, kad D. Johnsono vyriausybė yra paprašiusi specialistus paruošti pranešimą apie galimo atsiskyrimo išdavas. Manoma, kad tai yra sąmoningas prancūzo politi-

ko žingsnis, siekiant daryti didesnį spaudimą Otavai.

Kanados paroda Toronte atidarė kanadiečių kilmės britų lordas Thomson. Kanadiškų eksponatus šiemet papildė Švedija, V. Vokietija, Vengrija, Lenkija ir Čekoslovakija. Užsienio kraštų dalyvavimas parodoje yra mažesnis, nes, matyt, dauguma jų pagrindinį dėmesį žada skirti pasaulinei parodai Montrealyje šiemetiniams metais. Tradicinei programai stadijono scenoje pakviestas britų teatro ir filmų komikas Stanley Holloway ir visa eilė jaunesnių jėgų, atsisakant brangių "žvaigždžių" iš Hollywoodo. Parodos vadovai tikisi, kad lankytojų skaičius prašoks tris milijonus. Ypatinąs dėmesys šį kartą skiriamas vaikams — nemokamai buvo įleisti atidarymo dieną. Jiems vartai vis dar atdari rugpjūčio 22 d., kai bus švenčiama jaunimo ir švietimo diena.

Grupė buvusių karininkų paskelbė atvirą karą krašto apsaugos ministeriui P. Helly ir jo pastangoms visas tris ginklo rūšis sujungti į vieną. Jie sudarė specialią organizaciją aviacijos, laivyno ir kariuomenės tradicinei struktūrai ginti. Į narių eiles pakviestas iš pareigų atleistas maistaujantis admiralas W. Landymore. Atrodo, kad reikalingas daugiausia liečia naujos uniformos įvedimą. Britų kilmės karininkai vis dar nenori atsisakyti britiškos uniformos, nors Kanadai jau būtų laikas turėti kanadišką uniformą savo kariams. Opozicijos vadas J. Dieffenbakeris pasiūlė, kad dėl kariuomenės sujungimo būtų leista pasisakyti kariams ir karininkams. esantiems aktyvioje tarnyboje. Buves gynybos min. Harkness pasiūlė nedaryti reformų, kol parlamentas nepriėmė atitinkamo įstatymo.



Vyskupas Pranas Brazys, MIC, jaunimo stovykloje Dainavoje tarp mons. Vyt. Balčiūno ir PLB pirmininko J. Bočiūno. Visi jie taip pat dalyvaus lietuvių kopyčios šventinimo iškilmėse Vašingtone.

Dainų šventės kantata Toronte

Nors dar atostogų metas, bet 28 Alhambra Ave., Toronte 3, Ont. Taip pat galima kreiptis telefonu į Valę Staškevičiūtę RO 9-4642.

"T2" korespondentui taipgi teko patirti, kad į LD karalaitės rinkimus jau užsirašė visa eilė lietuvių iš Hamiltono, Toronto, Wellando, Londono ir kitų vietovių.

Tėviškė — kaip deimantas

Pagrindinis XII-sios Lietuvių Dienos meninės programos dalykas bus kantata "Tėviškės namai", kurią specialiai sukūrė muz. Br. Budriūnas praėjusiais dainų šventei Čikagoje. Ją atliks "Varpo" choras, o diriguos pats kantatos autorius, atvykęs iš Los Angeles. Jau dabar choras šiam koncertui intensyviai ruošiasi. Kadangi tai didelės apimties kūrinys (vien gaidų 46 psl.), tenka choro dalyviams ir jo dirigentams gerokai pasitempti. Tai nepaprastai grožio kūrinys, kurio žodžius yra parašęs poetas Bernardas Brazdžionis. Jo poezijoje tėviškė sužibta kaip deimantas — įvairiomis varšomis ir sujūdinama klausytojų širdis.

Pagrindinis LD kalbėtojas Alg. Budreckis iš Niujorko yra jaunosios kartos atstovas, gimęs JAV, VLIKo narys ir energingas kovotojas už Lietuvos išlaisvinimą. Toronte jis kalbės pirmą kartą. Kanados lietuvių turės progos išgirsti, kaip galvoja čia gimis jaunimas, išvengęs nutautėjimo šyti šiuo adresu: D. Augaitytė, grėsmės.



Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras" ruošiasi dalyvauti XII-sios Kanados Lietuvių Dienos programoje Toronte. "Gintarui" vadovauja J. Karasiejus.

Religinis kongresas Lietuvos reikalui

Lietuvių kopyčios šventinimo proga rugsėjo 3-5 dienomis Vašingtone įvyks religinis JAV lietuvių katalikų kongresas, kuriame dalyvaus daug žymių svečių amerikiečių ir Kanados lietuvių.

Kongrese, šalia įvairių religinių ir visuomeninių klausimų, bus ypač pabrėžtas Lietuvos laisvės reikalas. Vysk. Pr. Brazys, MIC, iškilmingajame posėdyje Vašingtono katalikų universitete kalbės šia tema: "Mūsų pareigos persekiojami Lietuvai". Joje kalbėtojas išryškins ne tik dabartinę Lietuvos religinę būklę, bet ir išeivijos pareigas savajai tėvynėi. Po to VLIKo pirm. V. Sidzikauskas pateiks kongresui specialiai paruoštą deklaraciją Lietuvos klausimu. Tuo pareiškimu norima atkreipti laisvųjų kraštų dėmesį į sovietinę vergiją, kuri laiko užgniauzusi ne tik Lietuvą, bet ir eilę kitų tautų bei kraštų. Kongreso pareiškimas bus radijo bangomis perduotas Lietuvai, amerikiečių spaudai, radiui, televizijai. Tikimasi, kad jis pasieks visus laisvojo pasaulio kraštus, ypač jų hierarchijas ir vyriausybes. Svarbu, kad lietuvių gausiai dalyvautų religiniame kongrese, ypač iškilmingajame posėdyje, kuris įvyks Vašingtono katalikų universiteto sporto salėje rugsėjo 4, sekmadienį, 5 v.v. Ten telpa apie 5000 asmenų. Jeigu ta salė bus pripildyta dalyvių, kongreso balsas įgaus atitinkamą reikšmę. Pažymėtina, kad iškilmingojo posėdžio metu meninė programą atliks jungtinis choras.

Vykstantiems iš Kanados

Iš Kanados į lietuvių kopyčios šventinimo iškilmes ir religinį kongresą Vašingtone rengiasi vykti paskiri asmenys ir grupės iš įvairių vietovių. Primintina, kad vykstantieji turi iš anksto pasirūpinti nakvynėmis Vašingtone. Nakvynės gaunamos Statler Hilton viešbutyje (16th a. K. St., N.W., Washington, D.C., 20013). Kambarys vienam asmeniui \$10, dviejų — \$15. Rašyti tiesiai minėtam viešbutiui, prašant atitinkamo kambario rezervacijos ryšium su Lithuanian Religious Congress ir nurodant kuriam laikui reikalingas kambarys. Banketo bilietų reikia kreiptis į Šiluvos Kopyčios Komitetą, 6727 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Kongreso rengėjai prašo atskiras vietoves pranešti, kiek dalyvių atvyks į kongresą.

Erdvių užvaldyme minėtini du amerikiečių bandymai: jiems pavyko įstatyti instrumentais apriūptas erdvėlaivis ir orbitą aplink saulę, o aplink mėnulį skrieja kitas erdvėlaivis su foto aparatais. Pirmojo tikslas yra rinkti duomenis apie radiacijos pavojų, antrojo — fotografuoti numatytas vietas būsimam astronautų nusileidimui. Dėl foto aparatu nepradumoto sutrikimo ir žemę perduotoms nemulio nuotraukoms trūksta ryškumo. Mokslininkai prisipažina, kad bandymą teks pakartoti.

Indira Gandhi, Indijos premjerė, kaskart patiria didesnius sunkumus. Maisto stoka, sausros, neramumai, protestai prieš vyriausybės politiką ir, svarbiausia, valdžios tarnautojų nesąžiningumas apsunkena betkokių reformų įvedimą.

Šiuo adresu: Šiluvos Iškiliųjų Tautos Komitetas, 7802 Temple St., Hyattsville, Md. 20783.

Akademikų posėdis

Religinio kongreso proga kviečiama ir Lietuvių Katalikų Akademijos narių konferencija tame pačiame Hilton Statler viešbutyje Vašingtone. Inicijatyvos ėmėsi Niujorko židyns, susitaręs su centro valdyba ir S. Amerikos

LKA židinių pirmininkais. Posėdis įvyks rugsėjo 4, sekmadienio rytą, 10-12 val. minėto viešbučio Pan-American Room. Numatytos dvi paskaitos: kun. dr. J. Vaišnoras, MIC, "Šiluvos šventovės reikšmė Lietuvai" ir kun. dr. Vikt. Gidžiūno, "Pirmieji bandymai krikštyti žemaičius" (550 metų jubilėjui paminėti). Pastarosios paskaitos koreferentus bus prof. dr. Ant. Vasys.

Pasaulio įvykiai

AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE BUVO PASKELBTA NEOFICIALI MARINŲ IR PESTININKŲ STUDIJĄ APIE VIETNAMĄ KARA, kuri gerokai skiriasi nuo oficialios Vašingtono linijos. Ji atkreipia visuomenės dėmesį į Mekongo žemumų sritį, kur šiuo metu nėra nė vieno amerikiečio, nors ten seimininkauja apie 90.000 komunistinių partizanų. Šios upių ir upelių tinklu išraižytos teritorijos savo laiku neįstengė užimti kraštą okupavę japonai, negalėjo jos kontroliuoti ir prancūzai. Mekongo žemumas yra komunistinių partizanų didysis ryžių aruodas, naujokų priverstinio telkimo centras. Karininkų nuomone, komunistams išstumti čia reikėtų bent 4 amerikiečių divizijų. Šiuo metu amerikiečiai Vietname turi 51 kovos batalijoną, o komunistai 177 šiek tiek mažesnius batalijonus, kurių 81 sudaro S. Vietnamo reguliarios kariuomenės vyrai. Aviacijos bombardavimai neįstengia sustabdyti infiltracijos — savo gausius nuostolius komunistai padengia be ypatingo vargo. Karui laimėti reikėtų vieno milijono amerikiečių karių, o tokio skaičiaus neįmanoma pasiekti be atsargos dalinių pašaukimo į aktyvią tarnybą. Prez. Johnsonas šio ėjimo vengia, nes

ketomis. Tas leistų sovietų lėktuvams neskristi iki pat taikinio, kur jų laukia priešlėktuvinė gynyba, bet atominius užtaisus į taikinį išsauti iš toliau, kai dar negresia priešlėktuvinės apsaugos pavojus. Amerikiečiai savo laiku taip pat buvo pradėję vystyti panašią raketą, bet darbą nutraukė, kai buvo nutarta, kad lėktuvus atominiame kare pakeičia tarpkontinentinės raketos.

F. D. Roosevelto pamėgtoje vasarvietėje Campobello, N. B. susitikio premjeras L. Pearsonas ir prez. L. Johnsonas. Pasitarimas daugiausia lietés abiejų kraštų vidaus problemas, vis didėjančią infliaciją, esmę ir kt. L. Pearsonas nušvietė L. Johnsonui Kanados pastangas diplomatinėje srityje ir papasakojo apie diplomato Chester Ronning kelionę į Hanoi. Šį kartą L. Pearsonas vengė 1965 m. Camp David padarytos klaidos, kai jis, užbėgdamas prez. L. Johnsonui už akių, ragino Ameriką sustabdyti S. Vietnamo bombardavimą, nors žinojo, kad tokį nutarimą prezidentas jau yra padaręs. Abiejų kaimyninių kraštų vadų susitikimas neturi jokios didesnės reikšmės — tai buvo eilinė draugiskumo demonstracija. Savo kalboje L. Pearsonas išskėlė amerikiečių tautos sunkią naštą taikos išsaugojimo fronte, pabrėždamas, kad JAV nesiekia ir nenori užimti jokio krašto, bet tik gina laisvąjį pasaulį nuo imperia- lizmo.

Antiamerikietiška veikla tirti kongreso komisija mėgina apklausti keletą S. Vietnamą remiančių amerikiečių, bet turėjo daug vargo su jų advokatais ir pačiais aplausiamaisiais. Dėl tvarkos nesilaikymo dalis jų atsidūrė už grotų. Kaikurie netgi viešai prisipažino, kad jie yra komunistai. Buvo įrodyta, kad renkami pinigai ir per vadinamąjį Išlaisvinimo Raudonąjį Kryžį siunčiami į S. Vietnamą. Aplausinėjimu tikslas — paruošti įstatymą, kuris uždraustų JAV piliečiams teikti paramą priešui ir karui, ir taikos metu. Numatomos bausmės: \$20.000 bauda ir kalėjimas iki 20 metų.

Lenkijos kardinolas Wyszyński Čenstakovoje pasakytyose pamoklųose ragino tikinčiuosius į vyriausybės sustiprintą antireliginę akciją atsakyti meile. Žmonės yra matę pakankamai neapykantos ir dabar laukia meilės eros pradžios, kuri atneš nuosirdesni bendravimą, broliškus ryšius. Kardinolas taipgi pasisakė ir prieš komunizmą: "Didžiausia nuodėmė yra atimti Dievą iš vaikų."

Žemės drejbėjimas nusiaubė keturias Turkijos provincijas. Ezurum mieste sugriauta 90% visu pastatų. Spėjama, kad žuvusių yra apie 3.000, o sužeistų — 6.000. Gelbėjimo darbus trukdo pakartotini žemės smūgiai, nutraukta ryšių sistema. Amerikiečių aviacija į nelaimės vietą atgabeno 36 lovų liginę su gydytojais, medicinos seserimis ir vaistais.

Aviacijos dienos proga sovietų maršalas V. A. Agaltsovas pareiškė, kad raudonoji aviacija savo lėktuvus yra apriūpinusi ore išsaulinomis tolimo skridimo ra-

Sovietų spaudoje buvo paskelbtas 1960 m. mirusio prof. Igor Kurčatovo biografijos ištraukos, kuriose tvirtinama, kad atominės bombos planus Sov. Sąjunga pradėjo ruošti jau 1942 m. Biografijos autorius fizikas dr. Igor Golovinas rašo, jog esminiai sunkumai buvo įveikti 1946 m. Prof. I. Kurčatovo vadovybėje dirbo garšieji sovietų fizikai — Abramonas Jofe, Piotras Kapitsa, Georgijus Flerovas. Paskelbtą biografinę peršą miniti, kad sovietai atominę ir vandeningą bombą pasigaminavo sėkmingai ir kad paslapčių išvėgimasis JAV neturėjo didesnės reikšmės.

Kinijos diktatorius Maotsetungas, paneigdamas gandus apie pablogėjusią sveikatą, teikėsi pasirodyti milijonui kinečių Pekinge. Jo dešinėje buvo krašto apsaugos ministeris Lin Piao ir premjeras Čenlai. Iš tokios grupės komentatoriai dar išvardina, kad Mao savo įpėdinui yra pasirinkęs Lin Piao. Iš pasakytų kalbų susidarė išvada, kad "valymas" dar nebaigtas. Į šį mitingą nebuvo įleisti Vakarų pasaulio diplomatai — jie turėjo pasitenkinti televizijos transliacija.

Aviacijos mechanikų streikas, sustabdęs beveik visą orinį susiekimą JAV, pasiėgė pr. savaitę, unijos nariams pasirašius naują sutartį, kuri garantuoja algų padidinimą 15% sekantių trejų metų laikotarpyje. Pirmos klasės mechaniko valandinis atlyginimas nuo \$3.52 pasaks iki \$4.08. Šie skaičiai rodo, kad streikai nebuvo rimtos priežasties, nes jau ir taip mechanikams už jų darbą buvo gerai atlyginama. Streiko metu jie pradarė \$67 mil. algapinigų, o orinio susisiekimo bendrovės — \$340 mil. pajamų. Blogiausia, kad dėl streiko buvo atleisti iš darbo kiti bendrovių tarnautojai, kurie toli gražu negauna \$3.52 į valandą. Netiesioginiai daug žalos buvo padaryta turistams ir viešbučių verslui.

Izraelio aerodrome nusileido Irako aviacijos sovietinės gamybos naikintuvas MIG-21. Lakūnas sakosi negalėjęs pakelti prieš krikščionis nukreiptos diskriminacijos ir Kurdistano genčių bombardavimo. MIG-21 yra pagrindinis komunistinių kraštų naikintuvas. Tai pirmas toks atvejis, kad jis sveikutėlis patektų į Vakarų pasaulio rankas. Dabar bus proga išstudijuoti visas jo silpnąsias puses ir atitinkamai paruošti oro kautynių taktiką.

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė - \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas - 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland - Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements - Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Prof. Panayos Panayotakos, vienas žymesnių ortodoksų Bendrijos teisių žinovų bei graikų ortodoksų Bendrijos juridinių klausimų patarėjas ir Salonikos universiteto profesorius, buvo pirmasis nekatalikais Ispanijoje, gavęs Salamankos popiežiškajame universitete Katalikų Bendrijos teisių garbės daktaro laipsnį. Šis laipsnis jam buvo suteiktas universiteto 25 metų sukakties proga. Profesoriui atmetė pasiūlymą, kad būtų išleidiama tradicinė ištikimybės priesaika Katalikų Bendrijos doktrina. Tą priesaiką padaręs, jis pareiškė: "Šią priesaiką padariau savanoriškai, nes man yra garbė viešai parodyti savo prisirišimą prie pirmojo patriarchinio sosto doktrinos."

* Liuteronų ekumeninių tyrimų centre, Strasburge, pernai ir šiais metais katalikų ir liuteronų Bendrijų atstovai turėjo pasitarimus vienybės reikalu. Pasiūlyta sudaryti dvi tarptautines komisijas: vieną - "Evangelijos ir Bendrijos" tema studijuoti, antrą - moterų sakramento teologijai bei mišrių vedybų problemai. Toliau pasiūlyta dar šie klausimai: tolimesniam bendram svarstymui: Dievo Žodis, Kristaus buvimas Bendrijoje, krikščionys, Sv. Dvasios veikimas, atsinajimas ir reforma, misijinės ir ganytojinės problemos.

* Anglikonai kaip tautinė religinė Bendrija nebegali toliau taip pasilikti - pareiškė dr. Moorman, buvęs anglikonų stebėtojų delegacijos pirmininkas Vatikano santaryboje. Jo manymu, dar peranksti apskaičiuoti visus santarybos rezultatus, tačiau aišku, kad Katalikų Bendrija yra paėmusi iki tam tikro laipsnio apjungimo iniciatyvą ir savo rankas. Anglikonai dabar atsidūrė padėtyje, kad turi apsispręsti, prie kurios krikščioniškosios šakos jungtis: katalikų, ortodoksų ar protestantų. Dauguma anglikonų esą neabejodami duoda atsakymą - jungtis ir protestantiški Bendrijų šaką, tačiau laikurie, geriau susipažinę su ortodoksais, žaviši jų katalikiškumu, kuris nėra romeniškas. Susijungimo su Roma klausimas dar perankstus, nes atmintyje tebėra per daug nesantaikų bei nesuspilimų. Paskutinių metų Roma yra gerokai pasikeitusi ir, jo manymu, verta anglikonams su katalikais pradėti pastovų pokalbį, nes vieni ir kiti turi labai daug bendro.

* Keletas Ispanijos kunigų pradėjo dirbti fabrikuose, kaip ir Prancūzijos darbininkai kunigai. Keturi iš jų dirba Barcelonoje mašinų fabrike. Tai jie daro su savo vyskupų pritarimu, gyvendami iš savo uždarbio, o kunigo algą atiduodami šalpai.

* Kun. Marc Oraison, psichiatras ir daugelio knygų autorius, parašė knygą "Žmogiškoji lyties paslaptis". Pirmoji 10,000 egz. laida tuoj buvo išpirta ir buvo išleista antroji laida, tačiau Vatikano tikėjimo bei doktrinos kongregacija pasiuntė Prancūzijos vyskupams raštą, prašydama, kad jie uždraustų kun. Oraison raštų

spausdinimą ir neleistų jam dėstyti moralinės teologijos. Jo vyskupas kard. Paul Richardas to prašymo paklausė ir sulaukė tolimesnį šios knygos bei kitų jo raštų spausdinimą, nebeduodamas "imprimatur". Aiškina, kad tuo knyga nesanti pasmerkta, tik neduodama "imprimatur", nes daugelis žmonių tai laiko oficialiu Bendrijos mokslo. Šiuo atveju autorius pateikia grynai savo asmeninę nuomonę. Kun. Oraison yra turėjęs sunkumų su Vatikanu jau prieš 15 metų, kai jo doktorato tezė buvo įtraukta į draudžiamų katalikams skaityti knygų sąrašą.

* Mons. Paulius C. Marcinkus, dirbąs Vatikano valstybės sekretorijate, buvo laikinai paskirtas Chicago House of Studies rektoriumi Romoje. Iki šiol tame pastate gyvendavo amerikiečiai kunigai-doktorantai, o dabar jame gyvena kunigai, dirbą Vatikane bei Amerikos laboratorijose konferencijos nariai.

* Lietuvis kunigas, rizikuodamas savo gyvybę, yra išgelbėjęs šimtus istorinės vertės žydiškų knygų Vilniuje nuo nacių - pasakoją trys reformuotosios žydų sinagogos rabinai sugrįžę po 25 dienų vizito Sov. Sąjungoje bei jos okupuotose kraštuose. Jie aplankė Varšuvą, Krokuvą, Maskvą, Leningradą, Vilnių, Kieva, Budapeštą ir Prahą. Jie nusikundė žydų religinio gyvenimo suvaržymu ypač tokiose vietovėse, kaip Vilnius, kur, anot jų, seniau žydų religinis "mokslas buvo augęs čiausia kulto forma".

* Konstantinopolio patriarcha Atenagora turkai nori iškraustyti iš savo krašto: Seimo atstovas Rezat Ozardat reikalauja, kad patriarchas būtų išimtas iš valstybės, o teologinė Halki mokykla būtų uždaryta. Patriarcha kaltina veikiant prieš turkus, kaip ir senovėje, kai patriarchas buvo intrigu centru tarp rusų carų ir Turkijos. Atenagoras esąs pagrindinis kaltininkas ortodoksų Bendrijos kovų su Kipro turkais. Ozardat pareiškė, kad Lozano sutartyje niekur nėra užsiminta apie patriarchato neličiamumą ir dėlto turkai gali daryti ką nori teisiu parlamentiniu keliu. Vis dėlto laikurie stebėtojai mano, kad taip neįvyks. Graikijos atstovas Jungtinėse Tautose Liatas aiškina, kad nors Lozano sutartyje ir nėra minimos patriarchato teisės, tačiau minima teisė nemahometonams teisėtai steigti, administruoti ir kontroliuoti savomis lėšomis turimas visas bendruomeninio pobūdžio religines ar labdaros institucijas, laisvai vartoti savo kalbą ir laikytis savo kulto.

* Kardinolas Alfrink pasiūlytė protestantų ir katalikų vadus, kad jie duotų savo patarimą, kaip reformuoti Katalikų Bendrija Olandijoje. Jis ruošiasi Olandijos katalikų vyskupų sinodui, kuris įvyks lapkričio mėn.

* Vykdamas Vatikano santarybos priimtas reformas, peržūrimas Katalikų Bendrijos teisyne-kodeksas. Jame bus daug kas pakeista, prisitaikant prie dabarties gyvenimo reikalavimų. K. J. Stš.

Chuliganai siaučia Lietuvoje

RIMAS GINTAUTAS

Šiais metais Lietuvoje išėjanti spauda jau nebesišaipo, bet rėkia dėl padaužų įsigalėjimo. Kovą prieš chuliganizmą, jų daromus iššokimus prieš tvarką, bet ir didžiulius nusikaltimus jau sugretina su planu vykdyti, gaminių kokybės kėlimu ar švietimo santvarkos tobulinimu. Sovietinės santvarkos auklėtinis draugas chuliganas išsikovojo visuotinį pripažinimą vis drąsiau žengia. Jis - veltėdis, nors kompartija seniai šaukia: kas nedirba, tas nevalgo. Jis - girtuoklis, nes nusivylimas sovietine santvarka skatina girtuokliuoti. Nevisi girtuokliai yra padaužos, tačiau nusigėrę padaužos dažnai tampa nusikaltėliais: jie padega, sužeidžia nieku dėta praeivį ar pasiėmę šautuvą taiko ir pamatyti žmogų.

Padaužių galerija

Sovietinė santvarka iki šio meto bandė perauklėti padaužas, tačiau jie tapo sunkiausiais nusikaltėliais. Kompartija samprotavo, kad nusikaltimams negali būti vietos sovietinėje santvarkoje, o jie padidėjo. Jį tarėsi savo morale perauklėsianti žmogų, tačiau jam praverė vartus ir nusikaltimus. Chuliganizmo išgalėjimas yra komunistinės moralės piktas žiedas. Kompartija teisi tik vienu požiūriu, būtent, kad nusikaltimai bresta tik palankioje aplinkoje. Sovietinė santvarka išpūreną dirvą nusikaltimams.

Štai Juozas Pilius, nesuvaldomas padauža, atsiučiama į Žemaitės kolchozą Kėdainių rajone. Jis buvo menkas darbininkas. Kartą nusigėręs padegė namą. Galina Rekut, tikra veltėdis, pasižymėjo tuo, kad du kartus pagimdė dvynukus ir paliko juos ligoninėje tarusi: valstybė užaugins!

Dažni padaužos, ypač nusikaltėliai, rusiškoms pavardėms. Vienur rusas, žiūrėk, lietuvių sužeidė, kitur kaimynė lietuvių apmušė, tardamas: lietuviui tik mešlas! Dar kitur girtas rusas šautuvo vamzді nukreipė ir pasiūtaikiusį asmenį ir nušovė...

Nusikaltimas Vilniuje

Trys padaužos - Georgij Glazov ir du lietuvių, visi pasigėrę, užpuolė docentą Antaną Kudį ir jį sunkiai sužeidė. Kauno Politechnikos instituto Vil-

niaus padalinys paskelbė šiuos duomenis:

"Grazū birželio 21 dienos pavakare liepos mėnesio Antakalnio gatvės palengva žengia aukštą tiesus vyras. Tvirtėliai suspaudžia nešamą aplanką - jame būsimųjų inžinierių diplominių darbų recenzijos, monografija apie gelžbetonio konstrukcijas. Po keleto dienų Rygoje prasideda tarptautinė konferencija gelžbetonių konstrukcijų pritaikymo statyboje klausimais. Vienas jo iniciatorių yra ir docentas Antanas Kudys - Kauno Politechnikos instituto Vilniaus filialo statybinio konstrukcijų katedros vedėjas. Jo daugelio metų tyrinėjimų rezultatas - daktaro disertacija, įteikta specialistų tarybai Maskvoje. Ganti geri oponentų atsiliepimai. Iš susimastymo ir svajonių jį pažadina žmogus, kuris kažko klausia, ranka rodydamas į kalną. Antanas pažvelgia ton pusėn ir staiga... bausis smūgis į sprandą, paskui į smilkinį. Iš karto paguldyti Antaną nelengva. Juk jis pats lyg gelžbetonio konstrukcija. Sports meistras, buvęs respublikos krepšinio rinktinės žaidėjas. Trys chuliganai pajuto, kad ne tokį pasirinko, ir ėmė kulniuoti Saulės gatvės pusėn. Docentas kreipėsi į susirinkusius, prašydamas padėti sulaukyti chuliganus ir paskambinti į miliciją. Deja, sutiko tik abejingus žvilgsnius.

Antanas ne iš bailiųjų. Jis pats nuėjo paskui chuliganus, tikėdamasis, kad kas nors iš mačiusiųjų įvyk vis vien paskambins milicijai. Netoli kapinių kažkas pakiojo koją, ir chuliganai ėmė spardyti parkritusiojo galvą. Galų gale įvyki matė kareiviai nuėjo užpuolikus. Antanas, ramtydamasis į medžius ir tvoras, nuėjo iki draugo buto ir iškviėtė miliciją. Po to atsidūrė ligoninėje. Pirmos tarybinės ligoninės gydytojai konstatavo smegenų sutrenkimą, kuriam laikui prirakinusi mokslinka prie lovos. Galutinė jo sveikatos padėtis neaiški."

(Tiesa, VII, 29, nr. 176)

Kodėl KPI prarektorius ir dar penki vyrai, prisigastę akademinius ir administracinius titulus, tik po 5 savaitių paskelbė nudaiktą pranešimą?

Ką reiškia vieno padaužų - Kovarsko kaltinimas Kudziui: "Zinai, jis man daug kraujo išgėręs?" Kodėl gavęs mūgi Kudys bandė persekioji padaužas? Šie klausimai leidžia manyti, ne-

pateisinant užpuolimo, kad kažkas nutylėta.

Vadovybės išsisukinėjimas

Sovietinė Lietuvos vyriausybė, policija ir visuomenė nesugebėjo padaužų sutvarkyti. Ne tik Lietuvos, bet ir kitų vadinamųjų respublikų vadovybės kreipėsi į Maskvą, prašydamos pagalbos padaužoms suvaldyti. Draugų chuliganų klausimas buvo svarstytas sovietinės kompartijos centro komitete, augščiausios tarybos prezidiume ir ministerijų taryboje. Jų vardų paskelbtas gana ilgas, bet išsisukinėjantis straipsnis ir Lietuvos spaudoje (Valstiečių Laikraštis, VII, 29, nr. 90):

"Pastaraisiais metais partiniai ir tarybiniai organai įvykdė eilę priemonių stiprinti kovą prieš nusikaltimą ir viešosios tvarkos pažeidimus. Tačiau miestuose ir rajonuose dar neretai padaromi pavojingi nusikaltimai ir pasitaiko žūlaus chuliganizmo atvejai.

Neigiamas atskirų žmonių elgesys žymiu mastu aiškina šiuo daugelio partinių tarybinių profsąjunginių ir komjaunimo organų darbų, ugdant sąmoningą mūsų visuomenės narių drausmę. Ne visur reikiama rūpinamasi, kad visų valstybinių ir visuomeninių organizacijų įėjomis būtų sudarytas platus frontas kovai prieš teisės pažeidimus.

Atsilekia nuo padidėjusių reikalavimų viešosios tvarkos apsaugos, prokuratūros ir teismo organų veiklos lygis. Šie organai dar nepakankamai aktyviai organizuoja kovą prieš teisėtą tvarkos pažeidimus, nepasiekė kovoję prieš nusikaltimą glaudaus sąvartarpio ryšio, didelio savo veiksmų operatyvumo ir puolamojo pobūdžio. Kai kurie milicijos, prokuratūros ir teismo darbuotojai nepakankamai tina piktybinio chuliganizmo ir pasikėsinimų į piliečių gyvybę, sveikatą ir orumą pavojingumą visuomenei."

Maskvos kompartija ir vyriausybė prisipažina, kad chuliganizmo bangos nesugeba apvaldyti. Krašto vadovybė suranda daugelį nusikaltimų akstinių, pakaltina komunistines organizacijas ir valstybės įstaigas, tačiau nutyli esminę priežastį: kompartijos skelbtosios moralės beprasmiškumą ir sovietinės santvarkos parikrimą. Padaužos iškilo sovietinėje santvarkoje, kuri pamazų jau ima pati save griauti.

KONSULO PATIRTIS BRAZILIOJE

Lietuviai žaliojo aukso krašte

Choristų suėmimas

Kartą policija privačiuose namuose suėmė vardines besčienčius mūsų bažnyčios choristus-svečius, manydama, kad jie darė komunistinę suėgą. Tikruomoje choristai buvo susirinkę pas Godliauskus Onutės vardinę šventę, nes ir ji, ir dar trys iš to kiemo buvo choristai, tad ir prigužėjo jaunimo net 28 žmonės. Kas čia draudžiamą padai- nuot ir šiltą liepos naktį gomurį šaltu alumi atvėsint? Policija to nepaisė, o gal net kieno buvo sąmoningai "užrodyta".

Choristų suėmimas konsulate padarė sprogiškos bombos įspūdį, bet iki vėlyvo popiečio nieko nebuvo galima daryti, nes ir ten, kaip Maskvoje, politinė policija tedirba nuo 17 val. per visą naktį iki ryto.

Susisieję telefonu su policijos prefektūra, pasiprašiau prefekto audiencijos. Lygiai 17 val. jau sėdėjau laukiamajam pas prefektą, išpėtas, kad šiuo metu jis posėdžiaujas... Surūkęs visas atsi- vežtas cigaretės, vis tebelaukdamas prefekto, nusipirkau dar po kelį, kurį bebaigdamas išrūkyti sulaukiau beveik pusiaunakčio, bet iš savo stebėjimo vietos nesitraukiau. Matyti, policijos prefektas nenorėjo su manim susitikti ir kalbėtis jiems nemaloni klausimu. Jis, matyt, laukė kol aš supykšiu ir išeisiu, bet... jis apsiriko. Jis nepagalvojo, koks būtų ryto mano veidas choristų tėvų akyse, jei grįžčiau iš prefektūros tuščiomis. Juk tik vienu Gudliauskų motina ašarojo nei keturių vaikų.

Pusiaūrvėlyktą prefektas pasikvietė ir nekalta mina paklausė, koks gi skubus reikalas privertė mane tiek ilgai laukti? Susivaldžiau. Paaškinau, kas tie per jaunuoliai ir jaunuolės suimtieji. Suprato, patikėjo ir savo adjutantui čia pat įsakė paimti vieną jo automobilį ir kartu su manim, suradus suimtuosius (prefektas nežinojo, kur jie laikomi), įsakyti jo vardu išleisti visus namo. Žinoma, apsidžiaugiau, bet tai nebuvo galas, nes teko pervaziuoti keliolika nuovadų, kalėjimą ir tik antrą kartą atvykę į politinės policijos rūmus (rua dos Gusmoes) susiradom suimtuosius ir... išleidom, bet kol pasiekiau namus jau buvo po pusės antros nakties.

DR. PETRAS MACIULIS

Vyrai iš provincijos

Kartą konsulatą pasiekė keli vyrai, atvykę iš provincijos, kurie skundėsi, kad jiems nežinant kažkas keliems lietuviams, dirbantiems kavos fazendoje pagal Sacabana geležinkelio liniją, ir fazendos krautuve jų vardais pradėjo nuolat siuntinėti komunistinių savaitinukų, rodos, ar ne "Rytojui" iš Bs. Aires, ir šiaip visoki šlamštelį, brošiūrėles... Pradžioje jie nelabai tekreipė dėmesio, tačiau vieną dieną atsilankiusi pas juos policija ir juos apkaltinusi komunistu!... Žmonės sudarė gaisrį, išlaidas, bet juodos rankos sufabrikuoti jiems primesti kaltinimai buvo nuo jų galvų nuimti.

Raudona vėliavė

Kita kartą keli vyrai vėl pasiskundė, kad vienas jų draugų suimtas ir apkaltintas komunistu tik dėl kvailumo. O buvę taip. Keli draugai, greičiausia nuo Semeliškių, alinėje gurkšnojo alų jau prie prietemo. Iš kažkur išlindęs pilietis pasūlė: jei kas šiandien bus tiek drąsus ir ant šio, va, stulpo užkabins raudoną vėliavę, statau pustuzinį bonkų alaus! Vienas, pasipjaukęs delnus, tarė: "Duokš tą raudoną nosininkę..." Gurkšnojo alų draugai ne nežinojo, kad tai buvo lapkričio 7-oji, bolševikų šventė. Kai jų draugas, vėliavėlė ant stulpo užkabins pradėjo šliaužti žemyn, prie stulpo atsirado du ponačiukai, pasisakė kas esą ir... drąsuoliui nebeteko išlošto alaus paragauti... Tai dar ne viskas.

Kai kitą dieną atsirado policijos komisariatas ir reikalą paaiškinau, kaip visa tai atsitiko (juokais), šefas man išdėjo: "Tados os lituanos sou communistas!" Nepasijutau kaip pašokau lyg įgelts, trenkiau, nesusivaldė kumščiai ir stalą ir piktai pažvelgė į komisarą drėbėlėju: "Signor, jeigu visi lietuvių būtu komunistai o aš jų čia turiu trisdešimt tūkstančių, tai prie šio stalo ne tamsta, o mano komisaras sėdėtų!" Apisukęs, net rankos nepadavęs išėjau... Už trejeto valandų suimtas buvo išleistas.

Policijos laikysena

Vėliau, mano surinktomis neoficialiomis žiniomis, S. Paulo politinė (rua dos Guemoes) policija pirmoj eilėj visą savo dėmesį tekreipdavusi į vidaus politinių srovių susigrupavimus, nors Brazilijos federacijos bei valstijų rinkimuose oficialiai dalyvaudavo tik dvi partijos - respublikonų ir demokratų, nors buvo ir kitų smulkesnių, k. a. nepriklausomųjų, liberalų ir pan. susigrupavimų. Tik daug vėliau politinės policijos samatoje pradėjo figuruoti kreditai "kovai prieš komunizmą". Mano informatorius tvirtino, kad į samatinių metų galą politinė policija stengiasi visai "pateisinti" padarytas 200.000 milreus išlaidas.

Ar tokia prielaida yra visai patikima, žinoma, tenka tik spėlioti, nors taktika ir metodai, nesudarė gero vardo, bent anuo metu, S. Paulo politinės policijos adresu.

Viešosios tvarkos policija kartais nusiskundavo, kad lietuvių mėgstama dažnai susiepti dėl nieku, ir todėl pradžioje jie dažnokai atsidurdavo policijos autobusuose, o rytojaus dieną, išsipagirioje, dar turėdavo primokėti "už nakvynę" nuovados pusrūs...

"Lietuvis Brazilijoj"

Emigracija Brazilijon, kaip kitų vietų imėjų, prasidėjo iš Lietuvos jau 1923 m. gale, ir emigruojančių skaičius iš metų į metus kaskart didėjo. Pirmoj eilėj emigrovą žemės ūkio darbininkai darbams gavus plantacijose. Nei artai, nei sėti, nei kavos sodinti jiems nereikėjo: jie tik privalejo apsiimti kavos medelių skaičių apkauti, nuo žolės valyti ir skinti kavą. Skynimas truko net ligi trijų mėnesių. Gal tas darbas ir nebūtų sunkus prie to karšto ir drėgno klimato pratusiems, tik ne mūsų žmogui. Be to, tas darbas labai vienodas, todėl pasidarė nuobodžiai sunkus. Prisiitaikę prie nemokamai vėžamų žemės ūkio darbininkų, daugelis atvyko ir šiaip jau baltarankių, kurių skaičiuje buvo apie desėtkas net buvusių karininkų, nesutapusių su Gruodžio 17-tos nauju režimu arba juo nusivylusių. Keikvienas jų turėjo savus planus kaip nors įsikurti, tik čia jiems nekaip tesisekė.

Ten lavonai skaičiuojami tūkstančiais

BRONIUS ZUMERIS

Mūsų korespondentas Australijoje

Jau kuris laikas Indonezijos salose dirba apie 100 specialistų, kurių tikslas - suskaičiuoti aukas, kurių pareikalavo komunistų suorganizuotas sukilimas praėjusių metų lapkričio mėnesį. Tikrą nužudytųjų skaičių vargu pavyks nustatyti, nes komunistai ir jų simpatikai buvo žudomi toliau nuo gyvenamų vietų, sumetant lavonus į upes arba užkasant į griovius, kurias komunistai buvo paruošę savo politiniams priešams, jeigu sukilimas būtų pavykęs.

Daugiausia nužudymų buvo centrinėje Javoje. Ligi šiol nustatyta, kad centrinės Javos salos dvieiose provincijose buvo nužudyti apie 800.000 komunistų ar jų simpatikų. Sumatros saloje nužudytų priskaiciuojama iki 65.000. Visame Indonezijos salyne apytikriai priskaiciuojama iki vieno milijono lavonų.

Tūkstančiai tuščių namų

Vakariečiai turistai centrinėje Javoje pastebi, kad ten tūkstančių namų yra tušti arba juos pamazų užima naujai atsikėlusieji gyventojai. Tie tuštieji namai yra buvę komunistų ar jų simpatikų, kurie buvo išžudyti, neišskiriant vaikų ir moterų, kai komunistams nepavyko sukilimas. Žudynes daugiausia vykdė antikomunistinis jaunimas, su kaimų vyresniųjų ar kariuomenės įguli pritarimu. Antikomunistinio jaunimo grupės, 60-70 jaunuolių grupėje, eidavo per kaimus ir miestelius gaudydami komunistus ar jiems pritariančius. Sudarę grupę pasmerktųjų, juos nužudydavo naktį arba vėlai vakare. Mosulmoniškas jaunimas komunistus žudydavo nukirdami galvas tam tikrais plačiais peiliais. Galvas sukrūvė ir sunkvežimius nuveždavo.

300 MINISTERIŲ KANADOJE

P. LELIS

Nesuderintas planavimas - nuostolingas

Atrodo, kad Kanados valdžioje niekas nesuka sau galvos apie vad. ekonominę politiką ir valstybinį planavimą. Iš vienos pusės, valdžia ir savivaldybės išlaiko pulkus dykduonių, kurių dauguma tik tam sėdi įstaigose, kad gautų algas, iš kitos pusės, įvairios bendrovės, didelės ir mažos, spaudžia darbo žmogų, kuris iš savo pusės atsako savo reikalavimais bei streikais.

Tarp federacinės ir provincinių valdžių yra darbo sričių pasiskirstymas ir koordinacinis planavimas, bet jis dažnai šlubuoja ir pasitaiko, kad dideliame biurokratizme dešinė ranka nežino, ką daro kairė.

Kanados valdžia nėra centralizuota - kiekviena provincija turi savo ministerijų kabinetą ir savo naminę politiką, o Kanadoje ministerijų yra iš viso apie 300, tai ir derinimas tarp federacinės ir provincinių vyriausybų nėra lengvas.

Ypač trūksta derinimo didelėse susisiekimo kelių statybose, kur dėl planuotojų neapdairumo ar trumparegiškumo nenaudingai išmetami milijonai dolerių.

Kelias... paukščiams nutūpti

Tokio neapdairaus planavimo pavyzdžius turime Toronte.

Prieš keletą metų provincinės valdžios pradėtas 401-mo greitkelio praplėtimas iki 16 linijų ties Torontu, vad. Toronto By-pass, kur 10 mylių ilgyje buvo pristatytas visas voratinklis privažiuojamų kelių, pervažų, tiltų. Visa tai kainuos iš viso virš \$60 milijonų.

Prieš dešimtį metų ant to kelio, susikirtimuose su didžiausiomis miesto arterijomis, buvo pastatyti nauji masvyūs tiltai, dabar be

kiek galima toliau nuo lavonų, kad nužudytųjų dvasia negalėtų daugiau surasti savo kūno.

Žudynės tebevyksta

Nors padėtis Indonezijoje yra šiek tiek nusistovėjusi, bet nužudymų pasitaiko ir dabar. Komunistų simpatikų dar vis suranda. Taip pat yra nemaža centrinėje Javoje ir Sukarno rėmėjų. Kai Sukarno autoritetas griauamas studentų ir kitų politinių grupių, jo rėmėjai irgi susilaukia neapykantos. Prezidentui Sukarno, krašto valdymą paėmus kariuomenei ir savo rankas, liko trys išeitys: likti simboliniu prezidentu, išvažiuoti iš Indonezijos, savo buvimu kenkti karinei vyriausybei. Sukarno, jausdamas masės savo autoritetą ir turėdamas šalininkų net kariuomenėje, pasirinko trečiąją išeitį. Jo paskutiniąjį triukšmingą kalbą sukėlė dar didesnį nepasitenkinimą jo priešių eilese. Jo šalininkai centrinėje Javoje bandė kelti neramumus, bet įsikūsus kariuomenei nerimo: Tačiau tarpgruPINIS įkarštis nuo to nesumažėjo. Sukarnui palankūs kariniai jūrininkų ir karo aviacijos daliniai yra izoliuoti ir negali parodyti savo veiklos. Prezidentūra saugojama karinei vyriausybei patikimų batalijonų. Naujoji vyriausybė, sudaryta prieš kelias savaites ir vadovaujama gen. Suharto, daro savo ir visai nekreipia dėmsio į prezidento reikavimus. Tačiau padėtis taip ilgai trukti negalės: arba Sukarno turės atgauti prarastą savo valdžią, arba jis turės baigti savo 21 metų trukusį diktatorišką Indonezijos valdymą, kuris privedė kraštą prie suirutės. Įsisipratus karinei valdžiai, atrodo, kad Sukarnui galimybės atgauti valdžią yra labai ribotos.

jokios atodairios nugriauti... dėlto, kad jie buvo arba per trumpi ar persiauri. Dešimties metų laikotarpis nėra ilgas ir tokiame laikui lengva buvo numatyti eismo padidėjimą ir taip suplanuoti kelius ir tiltus, kad ateityje juos galima būtų praplėtinoti ir prailginti neigraunant senesnių statytų. Bet kam čia dėlto galvą skauda? Juk reikia rangovams duoti darbo. Be to, kas galėjo numatyti, kad ten (Yorkdale) išsikurs Eatonas?

Neseniai prov. parlamente G. Ben pasakė savo nuomonę: "10 milijonų išleista privažiuojamų kelių (interchange), kuris reikalingas tik paukščiams nutūpti. Eatonas gavo, ko norėjo" (Globe & Mail 1966. V. 31.).

Juk, tiesą sakant, ir Toronto požeminis traukinys ne be Eatono įtakos planuotas, nes tas traukinys iš visur nuveža keleivius tiesiai... į Eatono krautuves. Dabar jau rašoma spaudoje, kad požeminio atsišakojimas iš Bloor linijos į pietus yra kaip šuniui penka kojų. Jis duoda nuostolį ir dėlto TTC nutarė jo naudojimą sustabdyti šešiams mėnesiams ir pažiūrėti, ar nebus pelningiau, jei keleiviai persės susikirtime su Yonge linija (Globe & Mail 1966. VI. 1). Bloor požeminis traukinys kainavo apie \$200 milijonų.

\$20 milijonų kaip į vandenį

Prieš 3/4 metų patatytas per Wellando kanalą prie St. Catharines 3/4 mylio ilgio (įskaitant užvažiuojamą) Garden City Skyway, kainavęs apie \$20 milijonų, esąs jau nebereikalingas. (Apie šią statybą ar rašiau "TZ" 1961. VI. 8).

Ont. prov. kelių ministeris Mac Naughton pranešė prov. parlamente, kad federacinė valdžia jau (Nukelta į 6-tą pusl.)

Buvusių redaktorių Ruškį pakeitė Stasys Pušys, kurio, kaip ir Ruškio, anksčiau nepažinau. Savaitinuką teko paremti, nes savo pajamomis vargiai būtų užėmę išlaikę, o surinkti skelbimų pas svetimus nelabai tesisekė, savų gi prekybinių ar didesnių verslininkų neturėjom.

Kol spausdinome savaitinuką Kostas Uckaus spaustuvėlyje, diversinė grupių veikla reikėsi daugiau "iš po rankovės" - skleidė visokius gandus gandelius apie konsulatą bei jo veiklą kolonijoje. Bet, kai laikraštų kėta kėlėti iš tos spaustuvėlės, įsiekdamos sau uždarbio K. Uckus pradėjo talkinti visiems: iš kairės ir iš dešinės; atsirado ir "Garsas", ir "Sviesa", ir visa kita.

Iš Lietuvos lietuviška spauda pasiekdavo tik konsulatą. Ar gaudavo kas privačiai iš S. Amerikos koki savaitinuką, neteko pastebėti (Bus daugiau)

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI
SKALBIMO MASINOS • VAIKU BALDAI
ĮVAIROUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

100.000 DOLERIŲ LIETUVIŲ ŠALPAI

BALFas apyskaitinių metų laikotarpį turėjo \$109,029 pajamų, kurios susidarė šitaip: suaukota bendrai šalpai \$66,553, Vasario 16 gimn. \$26,303, Saleziečių gimnazijai \$8,226. Be to, turėta dar ir kitų pajamų: 1351 asmuo užsimokėjo nario mokesį, gauta nuoma iš BALFo namo \$1,155 ir kitos pajamos dar siekė \$3,439. BALFo metinės išlaidos — \$99,000. Surinktas aukas ar gautas pinigų BALFo Centro valdyba netaupė juodai dienai, nors lengva ranka jų pirmam prašiusiam ir nebarstė.

Suaukoti mokykloms pinigai ten ir buvo nusiusti. Kai Vasario 16 gimn. atsidūrė bado pavojuje, BALFas iš savo kišenės dar ten nusiuntė \$7,400, kurie išgelbėjo tą vargo mokyklą. Sibiro tremtinių šalpai (Lietuvoje ar Sibire) išsiųsta \$30,255, už vaistų ir rūbų siuntų Lenkijon sumokėta paštu \$4,780. Vokietijos lietuvių tremtiniams išdalinta pinigais \$4,797, nusiųsta jiems ir siuntinių. Kitų tuzino šalių lietuvių šalpai, neskaitant siuntinių, išleista grynais pinigais \$2,460 (JAV lietuviams tik \$334). BALFo namo ir įstaigos išlaikymas (šiluma, šviesa, apdrauda, remontai) per metus kainavo \$1,687, 2-jų tarnautojų algos \$7,018, kelionės išleista \$466, telef.-telegr. \$284, pašto ženklams \$805, veiklos skatinimui \$262.

Būta dar ir visokių kitokių mokesčių ir išlaidų, kaip siuntinių pakavimo ir raštinės medžiaga, įvairios privalomos apdraudos, nario mokesčiai ir panašiai. Taip metų gale iš surinktų sumų išleistas \$99,016, liepos 1 d. liko išdeš \$8,013, kurių kažin ar užteks vasarai iki ateis naujas BALFo

1966 metų rudens derlius.

Apsyskaitos nėra įdomios, jei negalima jų palyginti su pereinamomis, arba pvz. kokios buvo BALFo pajamos ir išlaidos prieš dešimt metų. 1955-56 m. BALFas turėjo \$97,286 pajamų, šiemet \$107,029. Vasario 16 gimn. tada buvo suaukota \$28,029; šiemet \$26,303. Narių tada buvo 1.266, šiemet — 1.351 (BALFo teisėtai nariais laikomi tik nario mokesį užsimokėjusieji). 1956 metais Sibiro lietuvių šalpai buvo skirta \$5.350, šiemet išleista — \$30,255. Bendrai šalpai prieš dešimt metų buvo suaukota \$55,989, o šiemet — \$66,553. Kelionės ir veiklos skatinimui tada buvo išleista \$2,127, šiemet tam pačiam reikalui \$798. Įstaigos tarnautojų algom tada buvo išleista \$8,076, šiemet — \$7,118. Gėrybių tvarkymui sandėliuose buvo išleista \$2,170, dabar — \$1,474. Čia reikia pastebėti, kad prieš dešimt metų BALFas tik retais atvejais siuntinėjo individualius siuntinius iš Centro — viskas buvo daroma iš Vokietijos, kur įstaigos išlaikymas kainavo apie \$10.000. Dabar BALFas užsieniuose apmokamų tarnautojų ar įstaigų nebeturi, yra tik neapmokami BALFo įgaliotiniai Italijoje, Vokietijoje — 3, Prancūzijoje bei Pietų Amerikoje.

Suprantama, kiekvienai statikai ar palyginimui reikia platesnio paaiškinimo, deka, tam čia nėra nei laiko, nei vietos. Tačiau iš apyskaitų aiškiai matyti, kad prieš dešimt metų BALFo veikla buvo svarių reikišė Vokietijoje, o šiuo metu pavergtoji Lietuvoje ar Sibiro tremtinių labui. Dar vienas dėmesio vertas reiškinys: BALFo veikla ne silpnėja, o stiprėja. Kun. L. Jankus

Mažasis religinis karas Airijoje

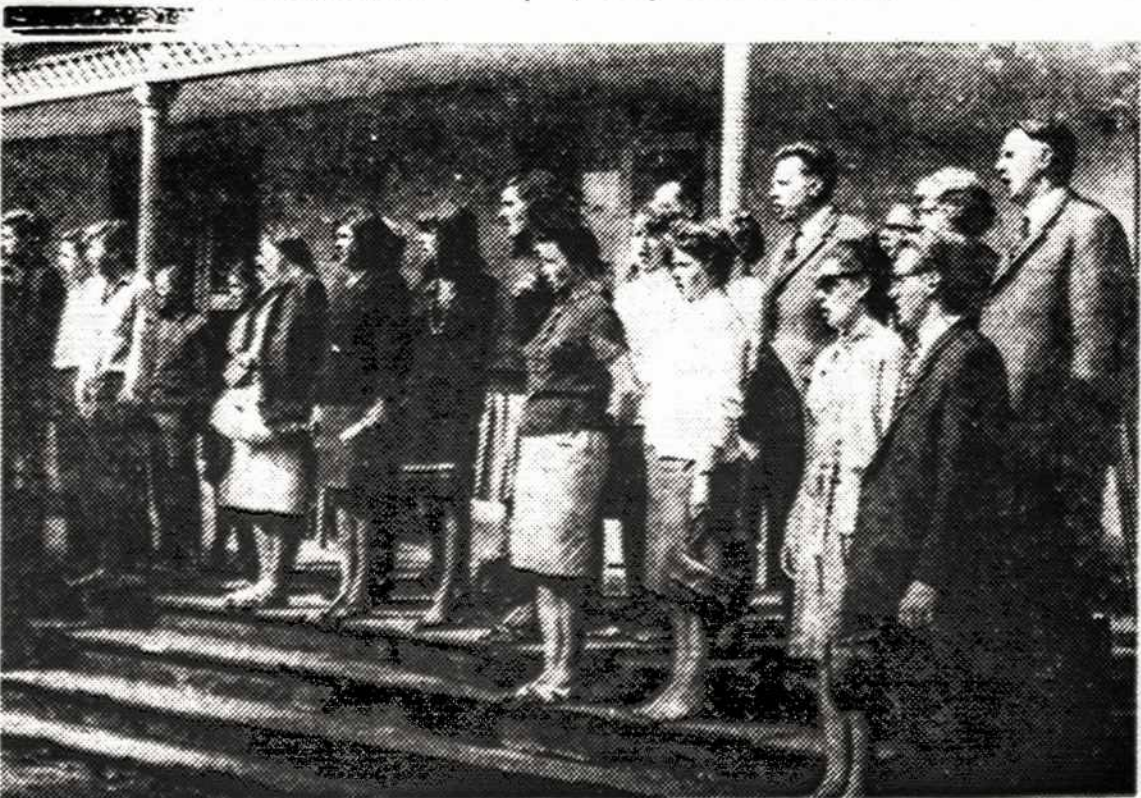
Jau beveik metai, kai Šiaurinėje Airijoje (Ulsteryje) eina kovos — peiliais ir šūviais, atvirai ir iš paslų; neretai sprogdos bombos ir kyla riaušės, kuriose būna užmuštų ir daug sužeistų. Tai kyla iš įtampos tarp protestantų ir katalikų. Protestantai Šiaurės Airijoje yra 1.250.000 ir katalikų — 500.000. Protestantai yra „ištikimi karalienei ir kraštui“ (Anglijai) o pusė milijono katalikų krypsa į savo tautos daugumą — nepriklausomą Airijos respubliką ir norėtų, kad visa Airijos sala būtų viena valstybė.

S. m. liepos mėn. pabaigoje Šiaurės Airijos vyriausybė, vadovaujama premjero Terrence O'Neill, patraukė teismam žmogų, kuris daugiausia prisidėjo prie smurto aktų ir riaušių kurstyto. Tas žmogus — tai stipraus kūno sudėjimo ir iškalingas 40 m. amžiaus pastorius Jan Paisley, kuris vadovavo Šiaurės Airijos laisvės prezbiterijonų bažnyčiai. Religiniai priešingumai tarp katalikų ir protestantų Airijoje stiprūs nuo senų laikų, ypač 1690 m., kai garsią britų revoliuciją protestantai laimėjo šiaurinėje Airijoje. Norėdamas tą įtampą sušvelninti, protestantas premjeras O'Neill praėjusiais metais pakvietė į Belfastą Airijos respublikos katalikų premjerą Sean Lemassą. Bijodamas, kad šiaurinė Airija nebūtų „parduota“ katalikams, pastorius Paisley pradėjo savo „persipėjama akcija“ šešiose to krašto grafijose, puldamas visus ir viską, pradedant popiežium, baigiant Canterbury arkivyskupu. Popiežius vadino „senomis raudonomis koki-nėmis“, o Canterbury arkivyskupa — „dar vienu išdaviku“. „Greičiau O'Neill arbatinui suaukšteliu sulaikys Niagaros krioklį, negu privers mus išsivadėti protestantizmo“ — dažnai kartoją Paisley savo klausytojams.

Kai karalienė Elzbieta atvažiuo į Belfastą dalyvauti naujo filto atidarymo iškilimėse, katalikai, suerzinti nuolatinių protestantų smurto veiksmų, pagrasino revanšu ir vienas jų iš ketvirto aukšto parado metu metė 12 svarų betono gabalą ant karalienės automobilio, bet laimėta tas betono gabalas karalienės neužgavo, o tik nubraukė automobilio dažus. Premjeras O'Neill, kaltindamas protestantus daugumos smurto aktų vykdymu, išėmė jų fanatišką antikatalikišką organizaciją — „Ulsterio Savanorių Sąjūdį“ iš istatymų globos ir patį to sąjūdžio vadą Paisley patraukė teismam. Kaltindamas jį nelegalių su-sirinkimų saukimu ir riaušių kurstyimu Belfastu.

S. m. liepos mėn. pabaigoje Paisley ir 5 iš jo draugų buvo nubausti 30 svarų bauda ir pasiša-dėjimu, kad per dvejus metus laikysis ramiai ir tvarkingai, ne-drumis viešos ramybės. Paisley atsisakė duoti tokį pažadą, tad iš teismo buvo trims mėnesiams nu-gabentas į kalėjimą. Eidamas į kalėjimą Paisley savo šalinin-kams sušuko: „Šiu dienu Roma vėl mirko savo pirštus šventųjų kraujuje. Roma apsaugusi nuo jų kraujo“. Kai išėjęs iš kalėjimo, vėl kandidatuosias į parlamentą — pareiškė jis. Tą pačią dieną, kai Paisley buvo uždarytas į kalėjimą, ant Belfasto pastatų ir laiptų atsirado užrašai: „Paisley į premjerus!“ O kita dieną piktos protestantų minios išbėgo į gat-vę ir daužė langus, vertė automobi-lius, puolė policiją. J. Gs-

* Kardinolas Tisserant, kar-dinolų kolegijos dekanas, buvo lengvai sužeistas automobilio nelaimėje, kai grįžo Paryžiu iš Mont St. Michel abatijos, kur dalyvavo 497 m. sukakties pu-rminėjime nuo šv. Mikolo rite-rių ordino įsteigimo.



Vokietijos jaunimo stovyklos dalyviai vėliavos pakėlime. Jaunimo stovykla vyko nuo liepos 31 iki rugpjūčio 7 d. Vasario 16 gimnazijoje. Nuotr. J. Krištolaitis

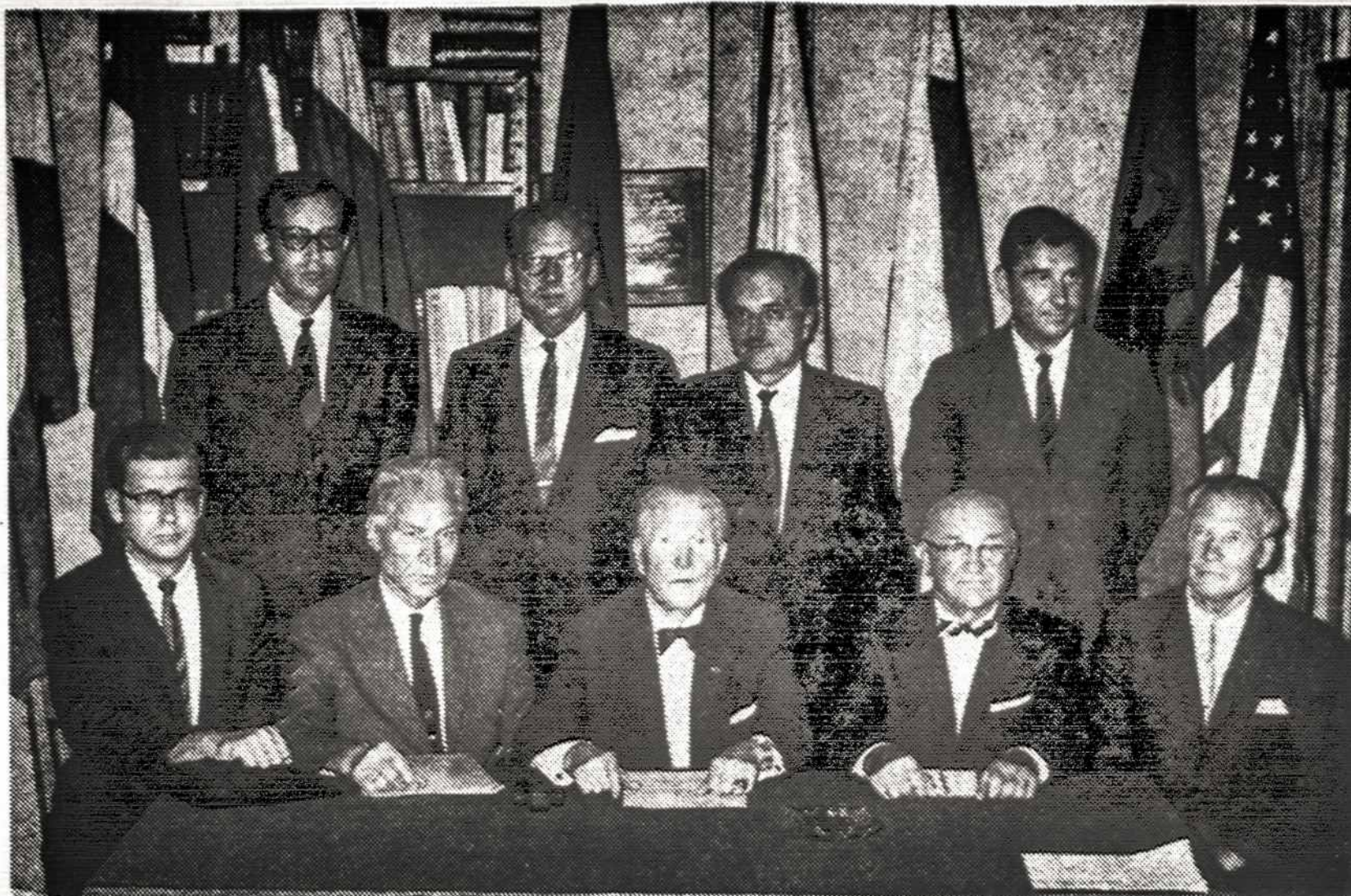
SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomeji įdėjimai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008



VLiko vpldyba. Iš kairės sėdi: Algirdas Budreckis, Juozas Audėnas, Vaclovas Sidzikauskas, Stasys Lušys, Albertas Ošlapias — T. Fondo atstovas; stovi: Stasys Lozoraitis, jr. — Lietuvos atstovybės sekretorius Vatikane, Bronius Bieliukas, Bronius Nemickas ir Algirdas Vedeckas. Nuotr. R. Kisieliaus

Nepaseno nei per 80 metų

Dalyvio išpūdžiai iš Lietuvių Katalikų Susivienijimo jubilėjinio suvažiavimo

VL. MINGELA

LRKSA 63-čias seimas buvo suaktyvinis ir didžiai iškilmin-gas. Jis buvo suauktas Pitsbur-go mieste liepos 31 — rugpjūčio 1-2 dienomis. Suvažiavo 75 kuopų atstovai, nes nevisi ats-tovai dėl lėktuvų mechanikų streiko galėjo pasiekti Pitsbur-gą. Dėlto tai buvo bene ma-žiausias gausumo atžvilgiu sei-mas.

Prieš 80 metų

Šio susivienijimo steigiamuo-sius žygius atliko 1886 m. lap-kričio 22 d. Plymouth mieste šie katalikų veikėjai: J. Paukštys, kun. A. Varnagiris ir D. Bač-kauskas. Jis tuomet buvo pavi-dintas „Susivienijimas Visų Draugysčių Lietuviškų Katalikiš-ku Amerikė“. Pirmame seime valdybion išrinkti: kun. A. Var-nagiris — prezidentu, J. Paukš-tys — gen. sekretorium ir A. Pajaujį — išdo globėju. Tad tuo laiku įvyko pirmasis lietuvių katalikų visuomeninių-parapi-nių organizacijų apsiungimas. Tik-rai įsikūrimo pradžioje LRKSA buvo sujungęs beveik visas lie-tuvių katalikų draugijas vienon organizacijon, kuri buvo val-doma iš centro. Toji katalikiš-koji organizacija iš pat pradžios rūpinosi savo narių šelpimu. Su-sivienijimo nariai mokėjo labai mažus mokesčius — vos vieną dolerį ir metus. Pradiniam susi-vienijimui rūpėjo taip pat lietu-višku parapijų organizavimas, katalikiškos spaudos ugdymas, lietuviškas švietimas, lietuviš-ka ugdymas bei tautinės są-monės žadinimas ir pagaliau Lietuvos laisvinimas.

Apdrauda ir idėjos

Jau liepos 30 d. į Hilton viešbutį suvažiavo kelios dešim-tys atstovų. Sekmadienį, liepos 31 d., 10.30 val. Sv. Kazimiero par. bažnyčioje Mišias atnasa-vo prel. J. Ball-Baltusvičius, L.K.S. dviasios vadas. Gražų ir gilią prasmingą pomakslą pasakė vysk. V. Brizgys. Jis ragino vi-sais atžvilgiais daugiau dėme-sio kreipti ne tik į apdraudą, t.y. medžiaginę saivalpą, bet ir į civilinį krikščionybės idėjų ugdymą, ju platinimą-apštalavi-ma. Tam tikslui turėtų būti įsteigta speciali komisija, kuriai Ekselencija net savo paramą pažadėjo. Bet ar kas jį tai atkreipė dėmesį? Buvo mieldžia-masi lietuviškai. Lietuviškos giesmės gilio sūvių ir vietinių maldininkų religines nuotaikas. Lietuvių kambarys universitete

Pusryčiuose Sv. Kazimiero svetainėje dalyvavo apie 150 as-menu. Po užkandžių ir kavutės, Vyt. Juciaus ir Veronikos Kie-licienės vadovaujami, autobus ir keliais automobiliais išvyko me apžiūrėti 42 augstų Pitsbur-go universiteto. Tai pirmasis Amerikoje universitetis-dango-raižis. Jis vadinamas „Cathedral of Learning“. Siame pastate ma-tėme 17 tautybių kamba-rius, kurie vaizduoja jų kul-tūrinį bei meninį veidą, folklo-rinį charakterį. 139 kambarys priklauso lietuviams, kadangi jam įrengti pilsburgiečiai lietu-čiai prisidėjo ne tik darbais, bet ir 10.000 dolerių. Lietuvių tauti-nis kambarys įrengtas pagal iš-neprikli. Lietuvos atvykusio dail. A. Gudaičio projektą. Tokį kam-bary įrengti pasiūlė 1931 m. dr. J. T. Baltrušaitis. Po to prak-tiniam šio kambario įrengimui buvo sudarytas komitetas, ku-riam vadovavo (jau miręs) visuo-menininkas P. Pivaronas. Šio ko-miteto pastangas parėmė Lietu-vo vyriausybė, ir 1940 m. spa-lio 4 d. lietuvių kambarys buvo atidarytas. Be paaukotų pinigų (10.000 dol.) vietinių lietuvių pridėtas darbas įkainuotas 2000 dol.

Reikia atnaujinti ir papildyti!

Šio kambario išlaikymu rūpi-nasi Pitsburgo lietuvių. Vietinio lietuvių Vyt. Juciaus manymu, tuo turėtų rūpintis visi JAV lie-tuviai. Sienos apkalto žaviau-sių raštų lino audiniai. Ver. Ko-licienės paaiškino, kad pirmieji sienos audiniai jau sutrūnėję, tad reikėjo austi iš naujo. Tai atliko dail. Anast. Tamošaitienė. Ant sienos nutapytas dail. A. Gudaičio (M. K. Čiurlionio „Du karaliai“) baigia nudilti, nutru-pėti; atrodo, lyg kas jį būtų na-gais nukrapštęs. Reikia skubiai kviesti kurį dailininką, kad jį at-naujintų. Be to, įrengus šį kam-bary, buvo užsakyta pas tuomet Lietuvos gyvenusi skulptorių P. Rimšą stambaus masto „Vargo mokyklos“ skulptūra. Deja, ne-trukus Lietuvai okupuojam Sovietų Rusijos raudonoji armija, ir tas užsakymas liko neįvykdytas — žuvo 1000 dol., kuriuos pasisa-vino okupacinė rusų valdžia. Ši kambari labai puošti meniškai sukurtais mediniais kryžiais ir gal būt rūpintojėlis. Juk verta pasi-rodyti su mūsų tautodailės ver-tybėmis svetimoje mokslo įstai-goje. Ar ne? Jeigu kas turėtų kokių pasiūlymų, malonėkite ra-šyti man šiuo adresu: VL. Min-gela, 153 E. Parkhurst, Detroit, Mich. 48203, USA.

Šis reikalas turėtų rūpėti ir JAV L. B-nės centro valdybai ir visiems JAV lietuviams. Gel-bėkim, ką dar galime išgelbėti. Atrodo, kad greit bus perva-lė, kadangi ne tik dail. A. Gu-daičio tapyta Čiurlionio „Dvie-ju karalių“ kopija jau baigia prarasti dažus, bet ir iš viso kambarys reikalingas atnaujin-i-mo bei papildymų.

Lietuvių vienuolyne

Iš Pitsburgo universiteto 42 augstų dangoraizio išvykome į seserų pranciškonų vienuo-lyną. Įvairiais vingiuotais ir kal-nuotais keliais, daugybę tiltų pravažiavę, iškilome į kalnus ir vis dar autobusus uždėdamas veržėsi į didesnes augstumas. Pagaliau pasiekėme tikslą. Ses-lės mūsų jau laukė. Vietovė ne-paprastai graži. Tai puikiasias sodas. Kiek čia idėta meno ir darbo. Eglės, pušės, vaisme-džiai... Visur žalia, žalia... Dideliam sode — gražus pasta-tas. O bažnyčia! Tai nuostabus meno paminklas. Vitražai, alto-rius, freskos, pietos, statulos kupolas rodo, ką gali iš Lietu-vo atkeliavę žmonės sukurti. Ne tik bažnyčia, bet ir visi kiti pastatai yra lietuvių kūryba. Šalia — Sv. Kazimiero kapinės. Iki šiol čia buvo laidojami tik lietuviai. Dabar jau ir vienuo-lynas, ir čia veikiantis mergai-čių akademija vis labiau nultol-ta nuo lietuviškos, nes jau labai retai įstoja į šią akademiją lie-tuvaitės (akademija — gimnazi-jos lygio), o ypač trūksta lietu-vaikių kandidatų ir vienuolynų. Tiesa, sutikome daug seselių vienuolių, vyresnio amžiaus, ku-rios sielojasi lietuvių, bet ame-rikinis pasaulis daro savo. Štai sutikome ir vieną jauną vienuo-lę iš Detroito — seselę Michae-lę, kurios pavardė — Aušra Garliauskaitė. Kaip tik mudu su Stasiu Garliausku buvome at-važavę atstovauti Detroito LRKSA 265 kuopos. Visi ekskur-santai ir seselės Michaelės tė-vas, kolega Stasys, pasidžiaugė-ma šia jaunute vienuole. Paliko-me tėvą su pasiilgtąja dukrele pasikalbėti. Lietuvaitės vienuo-lės aprodė visas mokslo insti-tucijas, bendrabučius. Į kiek-vieną klausimą gavome aiškius atsakymus, tačiau kuris lietu-vių menininkų sukūrė žavias, ar-chitektūros ir meno pažintį, la-bai vertingos bažnyčios projektą,

taip ir neteko sužinoti. Bažny-čia pastatyta tik 1959 m. Šis pranciškonų lietuvių vienuo-lynas buvo pačių lietuvių sugal-votas ir įsteigtas 1925 m. Sv. Pranciškaus seselėms reikėjo kurtis iš nieko. Jos atsiskyrė nuo lenkių 1922 m. Kun. M. J. Ka-zėno rūpesčiu buvo nupirkta miškingas 34 akrių žemės skly-pas. Sumokėta \$16.000. Tuomet LRKSA suteikė seselėms lengvomis sąlygomis paskolą ir dar pirkto seselių išleistas bo-nus. Tik galia, kad beveik 90% besimokančių sudaro jau neli-etuvaitės — įvairių tautinių gru-pių amerikietės. Ir kapelionas jau nelietuvis — italų kilmės.

Buvome pavaišinti skania sun-ka ir dar kiekvienas gavome do-vaną „Tėviškės Aidai“ — kny-gelę paruoštą A. Mikulskio ir L. Banio. Tai 22 lietuviškos dainos su gaidomis vaikams ir jauni-mui. Atgal važiuodami autobusu dar ilgai matėme seselės mosuo-jant rankomis: tai buvo jų su-diev! Jos pasiilgsta lietuvių, ku-rių čia mažai kas apsilanko.

Lietuvių pirktime ūkyje

Atvykę išgirdome triukšmą — nesuderintais garsakalbiais sklin-dančią kažkokią muziką. Čia ir skanus „cepelinai“, ir dešrelės su kopūstais. Su pasigardžavi-mu sotinamės. Sutinkame ir vysk. V. Brizgį, Pasaulio Lietu-vių B-nės pirm. Juozą Bačiūną su poniu, ALTo pirm. inž. Ant. Rudį su poniu. Kaip šeiminingas čia mus pasitiko ir į klubą įvedė SLA pirm. Pov. Dargis. Šioje svetainėje veikia puikus baras, taigi, galėjome visokeri-o-pa troškuli numalinti.

Sio ūkio žemę nupirko ir vė-liau klubo svetainei namus pa-statė 1932 m. Lietuvių ūkio Klub-as (Lithuanian Country Club), kuris veikia akcinės b-vės pagrinda. Šis žemės sklypas ir svetainė įkainuotą 250.000 dol. Klubas suorganizavo P. Pivarona, J. Pakrosnis ir J. Giedri-mas. 1960 m. buvo virš 100 da-lininkų-narių. Ilgą laiką pirmi-ninkavo J. Grėbliūnas, gi jam mirus — P. Žilinskas-Zell. Atsi-gaivinę, atsivėsinę, linksmos nuotikos kupini grįžome atgal į Hilton viešbutį, bene ištaigin-giausią Pitsburgę.

Susivienijimo vadovybė

Centro valdybion išrinkti: pirm. L. Šimutis, vicepirm. adv. T. Mack-Mikeliūnis, sekr. V. Kvet-kus, išd. L. Zemaitytė-Donoravi-čienė, dviasios vadu prel. J. F. Baltusvičius-Ball; išdo globė-jais: Vyt. Jucius ir Wil. Abro-maitis; gydytojas kvotėjas — Albert J. Valibus; direktoriais: dr. Vl. Simaitis, Pr. Katilius, Jz. B. Laučka; labdarybės komisi-jon: Alb. Poškienė, M. Šrupšie-nė ir J. Gilbertienė; teismo ko-misijon: St. Garliauskas, Kaz. Rubinas ir adv. Kisieliūs; spau-dos ir švietimo k-jon: Vl. Min-gela, Pr. Pauliukonis ir St. Ju-ras; jaunimo k-jon: Vainius, Ma-čajauskienė ir Gillis; statuto k-jon: P. Jakubka, P. Montvila ir V. Vitkus. Rinkimams vadova-von nepaprastai tvirtai ir teisin-gai Marija Rudienė, JAV-bių Lietuvių B-nės vicepirmininkė.

Nutarimai

Seimas balsų dauguma pri-ėmė kairiasias statuto pataisas. Pirmiausia, LRKSA gavo naują vardą, būtent: LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS. Ateities seimuose delegatų ats-tovaus ne 50 kuopos narių, bet 25. Tuo būdu i seimus turėtų atvykti bent dvigubai atstovų. Iki šiol „GARSO“ redaktorius buvo seimo renkamas pareigū-nas, bet šiame seime buvo nu-tarta, kad „GARSO“ redaktorių samdo centro valdyba (direkto-riatas). Nutarta, kad ateity-galės būti ir daugiau verslo įstai-

A + A

JONUI MIKELĖNUI mirus,

jo žmoną VERONIKĄ, dukteris ALDONĄ ir MARIJĄ, sūnų ALGĮ ir žentą ROBERTĄ skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Juozas Liaugminas
Stasė ir Petras Labuckai
Albina ir Alf. Pilipavičiai

A + A

JONUI MIKELĖNUI mirus,

jo žmoną, vaikus ir gimines liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —
D. Kriaučiūnas
Br. J. Kozukauskai

Brangiai MAMYTEI Lietuvoje mirus,

mielą narę ELEONORĄ ALIŠAUSKIENĘ

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Dainietės

Brangiai MAMYTEI Suvalkų trikampyje mirus,

VERONIKĄ ALEKNAVIČIENĘ su šeima, KAZĮ ir JUOŽĄ

PAJAUJUS bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Čirūnai

Kanados piliėčiai, britų valdiniai, imigrantai

Kartais naujieji ateiviai, ypač iš kitų Commonwealth šalių, nėra tikri dėl savo padėties ir nežino sekančių terminų: Kanados piliė-tis, Britanijos valdiny, apsigy-vėnės imigrantas. Nesuapirpati-mas išvengti imigracijos minist-terija paskelbė straipsnį, kuris iš-skaido neaiškumus.

Kanados piliėtis: a. Kiekvienas vaikas, gimęs Kanadoje, yra kanadietis; išimti sudaro užsienie-čių diplomatų ir jų tarnautojų vaikai. b. Kiekvienas asmuo, ta-pės britų valdiniu pagal natūra-lizacijos įstatymą prieš 1947 m. sausio 1 d., yra kartu ir Kanados piliėtis. c. Kiekvienas britų valdiny, apsigyvenęs Kanadoje prieš 1947 metus, sausio mėn., 1 d., yra Kanados piliė-tis. d. Kiekviena moteris, iškė-jusi už kanadiečio ir pastoviai apsigyvenusi Kanadoje prieš 1947 m., yra Kanados piliėtė. e. Kiek-vienas vaikas, gimęs už Kanados ribų prieš 1947 m. iš Kanados pi-liečių tėvų, laikomas kanadiečiu,

nebet jis būtų gimęs prieš 1926 m. ir niekad pastoviai negyvenęs Kanadoje prieš 1947 m. f. Kiek-vienas vaikas, gimęs už Kanados ribų po 1946 m. gruodžio m. 31 d., kurio tėvas buvo kanadietis, laikomas kanadiečiu, jeigu jo tėvas yra užregistruojęs jo gimimą Kanadoje dviejų metų laikotarp-je, kaip to reikalauja Kanados pilietybės įstatymas.

Britų valdiny. Visi kanadie-čiai yra britų valdiniai, bet ne-priešingai. Nekanadietis britų valdiny yra tas, kuris yra pi-lietis kitų Commonwealth šalių. Pradedant nuo 1947 m. sausio 1 d. nekanadietis britų valdiny privalo paduoti pareiškimą Ka-nados pilietybei gauti.

Apsigyvenęs imigrantas yra kiekvienas asmuo ne Kanados pi-lietis, legaliai įleistas į Kanadą nuolatiniam apsigyvenimui. Jis gali išvykti ir užsieni ir bus vėl įleistas be kliūčių, jeigu jis, bū-damas užsienyje, nėra nusikaltęs imigracijos įstatymui. Can. Scene

Lietuviški vestuvų popročiai nėra išnykę okupuotoje Lietuvoje ir dabar. Šiose nuotraukose pavaizduotas piršlio likimas

Zydai, kurių nepripažįsta Izraelis

Etijopijos šiaurėje kompakti-nėje masėje gyvena apie 30.000 etijopiečių, kurie yra tamsiaodžiai, bet jų religija yra Mozės, bet jie neturi Talmudo. Neseniai Iz-raelyje vienas falašas kreipėsi į metrikacijos įstaigą, kad ji su-tuoktų su 18 metų baltavide mergina, siroegiptine žydaite. Metrikacijos įstaiga atsisakė jam duoti santuokos leidimą, nes Iz-raelio įstatymai draudžia nežy-dų santuokas su žydais. Nors tas falašas stipriais argumentais

gy. t. y. ne tik WILKES-BARRE, Pa., bet ir kitose valstijose.

Cikagos delegacija buvo pa-kvietusi sekančią seimą ruošti Cikagoje (po 3-ju metų), bet bu-vo priimtas pensilvaniečių pa-siūlymas 64-tajai seimui šaukti Waterbury, Conn., 1969 m. rugpjūčio 2 d. Šis pasiūlymas buvo priimtas 5 balsų dauguma.

irodinėjo savo žydiškumą, ta-nėje masėje gyvena apie 30.000 etijopiečių, kurie yra tamsiaodžiai, bet jų religija yra Mozės, bet jie neturi Talmudo. Neseniai Iz-raelyje vienas falašas kreipėsi į metrikacijos įstaigą, kad ji su-tuoktų su 18 metų baltavide mergina, siroegiptine žydaite. Metrikacijos įstaiga atsisakė jam duoti santuokos leidimą, nes Iz-raelio įstatymai draudžia nežy-dų santuokas su žydais. Nors tas falašas stipriais argumentais

Falašai kalba amhariškai, o amharų kalba yra etijopų kalba. Jie sveikinasi hebrajiškai „šalo-m“ bet su hebrajų kalba jie tesusipažino po I D. karo, kai su amerikiečių pagalba buvo jiems įsteigtos dvi hebrajiškos mokyklos.

Kiekvieną penktadienį popiet falašai rengiasi sabatui, kuris Lietuvoje buvo šabasas vadinamas. Moterys turi apsisivairinti prieš šabatinio maisto vakarie-nės ruošimą. Vyrai meta savo (Nauketa | 6 psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ALYTISKIŲ VYNAS

Vyno gamykla Alytuje pradėjo gaminti šestą vyno rūši, kuri pavadinta "Žuvintu" ir kuriai receptą paruošė inž. technologė Birutė Baranauskienė su inž. chemike Mavra Kovaitiene. Naujasis vynas gaminamas iš obuolių ir melynų, aromatui panaudojant metas, čiobrelis, pelynus, kraujažolę, iš Kaukazo atgabentus muskato riešutus ir koriandro šaknis. "Žuvinto" paklausa esanti didelė — jo bus stengiamasi išleisti iki 600 dekaltrų per metus.

SEKMADIENIS — POILSIUI

Nuo rugpjūčio 14 d. pramoninių prekių parduotuvės sekmadieniais uždarytos Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Lig šiol jų tarnautojai laisvą dieną turėdavo pirminius, nes, matyt, ateistinės propagandos tikslu sekmadienis buvo stengiamasi laikyti darbo diena. Praktika parodė, kad sekmadienis žmonės mėgsta pasivaikščioti krautuose, bet jie beveik nieko neperka. Pagal naują tvarką pramoninių prekių parduotuvės dirbs visą dieną šeštadienį, bus uždarytos sekmadienį, o pirminių atsidarys tik pusė dienos. Prekybos ministeris A. Mikutis po išsio dvidešimtiesio pagaliau prisiminė lig šiol skriaudžiamus prekybos darbuotojus: "... gaudami išieginę dieną — sekmadienį, prekybaliu darbuotojai galės poilsiauti drauge su šeimomis, daugiau dėmesio skirti vaikų auklėjimui..."

SUMUSĖ MOKSLININKA

Birželio 21 d. Vilniaus skaitiavimo mašinų gamyklos darbininkai — Vytautas Kovarskas, Georgijus Glazacovas ir Česlovas Vaitiekėnas užpuolė ir sumusė gatvę ejuši Kauno politechnikos instituto Vilniaus skyriaus statybinių konstrukcijų katedros vedėją docentą Antaną Kudį. Darbovietėje iškveš draugiškas teismas ne tik nepasmerkė stiklinukų pamėgusių chuliganų, bet dargi mėgino juos teisinti ir užstoiti tarydyto J. Gitino akivaizdoje. "Tiesos" bedradarbis J. Bauzytė ir V. Kazlauskienė ironiškai šypytel: "Pasiklausius tokių kalbų, belieka pečias gužioti. Vaitiekėnas ne savo noru pradėjo muštis, Kovarskas — irgi ne savo noru, o Glazacovas, girdi, iš viso nekisio rankų prie Kudžio. Žmogus sužalotas, o kaltų nėra. Gal jis pats save sumusė?..." Teismas abu lietuvius nubaudė kalėti po ketverius metus, o Glazacovus išliko švarutėlis.

PRIESAS NR. 1

"Tiesa" buvo paskelbusi anketa skaitytojams — "Pakalbės apie save". Visi jie priešu nr. 1 laiko girtavimą. Tai liudija atsakymai redakcijai. Klaipeidė U. Jablonskienė: "Mūsų visuomenė labai rūpinasi žmogaus gerove. Bet su girtavimu kovojama silpnai. O visi pulkiai su prantame, kiek atneš nelaimių girtavimas. Kiek sumažėtų visokių negyvybių, jei girtavimą — praeities atgyvenai — būtų uždėti geležiniai panciai." M. Eičienė: "Eini į svečius, — neš puse litro. Tai tapo kažkokiu įpročiu. O tai blogas įprotis. Ir vienas kitas žmogus kovoti su ta yda — bejėgiai." Darbininkė iš Ignalinos: "Vairuotojai, padarę avariją, chuliganai, nužudę ar sužeidę žmogų, yra baudžiami. Tačiau ar neverti bausmės tėvai ir vyrai, kurie, nuolat grįždami girti namo, muša moteris ir vaikus, veža juos iš namų. Tai, mano nuomone, šeimos chuliganai." Skaitytoja iš Vilniaus: "Vyro girtavimui ir chuliganizmui šeimoje uždrausti priemonių dar nėra. Jei, pavyzdžiui, užsardyt žmogus sveikata patenka į mokytų vyrų, o ne valstybės, tuomet jis labiau suprastų savo pareigą šeimai. Dabar jis savo kaltę nejaucia." Šeimos iš Šaknų vyro girtavimas nėra praeities atgyvenų kilmės, bet komunistinės dabarties labai nemaloni išdava. Seniau priemonių tokiems vyrams sudrausminti neturėjo, nors jas tik labai retai atvejais tekdavo panaudoti. Dabargi, matyt, girtavimas laikomas savotišku sovietiniu sportu, atkeliavusiu iš vėdka mėgstantios Rusijos.

FRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDZIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužiusi gali sutraukti hemorojus ir patalsti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais švelniai sutraukiamas, įvykdavo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sudaroma naujų audinių augimas. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prakykite visose vaistinėse. Pateiktas bus gražinti, jei nebusite patenkinti.



G. Breichmanienė (juodais drabužiais) tarp savo mokinių gyvatarių, sėkmingai gastroliavusių Kanados vakaruose

HAMILTON

BR. J. NORKAI atšventė 20 m. vedybino gyvenimo sukaktį. Užpr. šeštadienį p. Norkų rezidencija buvo pilna žmonių. Čia buvo suvažiuavę giminių ir draugai. Didžiame hamiltoniečių svečių būry matėsi žmonių iš Toronto ir Detroito. Gražiai sukaktuvinkams pasveikino V. Sakas, apibūdindamas juos kaip nepaprastą veržlumą verslininkus ir vyrų — žmonų pavyzdingos lietuviškos šeimos, prie to pridėdamas dar ir gražaus humoro. K. Mileris sveikino juos kretingiškiu vardu, o viešnia iš Toronto V. Dunderienė papasakojo iš jų gyvenimo įdomesnius momentus. Buvo palinkėta "Ilgiausių metų" ir pasiūlyta vertingomis dovanomis.

J. Norkus — iš Lietuvos mokytojas, tremtyje pradėjo verstis plaukų versimu amatu Brazilijoje, vėliau persikėlė į Kanadą. Dabar turi Hamiltono miesto centre vieną didžiausių grožio salonų "Olympia". P. Norkai augina sūnų Eduardą, dvi dukreles — Reginą ir Ireną, kurios mokosi ir liet. šeštadienį mokykloje. Visi vaikai priklauso lietuvių jaunimo organizacijoms. Jie yra duosnus lietuviškiems reikalams ir dažnai aukomis paremia mūsų organizacijas. Pradedant jiems naują dešimtmetį, hamiltoniečiai nuosirdžiai linki ir tolimosios sėkmingo bei saulėto gyvenimo. K. M.

SAUNIOS ISLEISTUVĖS. — Rugpjūčio 13 d. Jaunimo Centre įvyko saunos mokykl. Linos Verbickaitės išleistuvės, kuriose dalyvavo art 200 svečių. Daug Linos draugų buvo atvykę iš iš Toronto. Buvo trumpa mininė dalis: ištrauka iš "Gulbės giesmės" pastatymo ir tautinių šokių grupės "Gyvataras" pasoka keletą šokių. Programai vadovavo aktorė E. Dauguvietė-Kudabienė. Po meninės dalies atsiveikimino žodį tarė parapijos klebonas mons. dr. J. Tadaraukas ir įteikė parapijos vardu dovaną. Hamiltono apylinkės pirm. J. Kristolaitis pasakė atsiveikimino kalbą ir įteikė gražią gėlių puokštę. KLB krašto valdyba atsiuntė raštu atsiveikimino laiška. Atsiveikimino žodį tarė "Aukuro" vardu K. Mikšys, ateitininkų — J. Pleinys, tautinių šokių grupės "Gyvataras" — J. Biliūnas ir skaudų bei skautų — dr. V. Kvedas.

LONDON, ONT.

NAUJA PAMALDŲ TVARKA. — Pradedant rugsėjo 4 d. Šiluvos Marijos bažnyčioje pamaldos vyks šia tvarka: sekmadieniais — pirmosios Mišios 9 val. ryto. Suma 11 val., šio kiadieniais — 8 val. ryto.

ISVYKO Į SUBURIJĘ gyventi Simonaičių šeima. Ji labai nuosirdžiai rūmė Šiluvos Marijos parapijos kūrimsi pastangas. A. Simonaitis, turėdamas rangovo patyrimą, daug padėjo vykdančiam remonto darbus, o p. Simonaitienė buvo labai aktyvi ir pasiūlymus pareigūnų viešo teikimo darbe. Linkime naujoje vietoje sėkmingai įsikurti.

GYDOSI LIGONINĖJE nuosirdus liet. parapijos rėmėjas Antanas Miškinis iš Londono ir Pijus Naruševičius, 82 m. amž., iš Rodnės. Pirmasis — Viktorijos ligoninėje, o antsisis — Sv. Juzapo. D. E.

Skautų veikla Niagaros pusiasaly

Sia vasarą šios apylinkės skautai ir skautų rėmėjai gražiai pasirodė su dideliu parengimu — Joninėmis, į kurias sutraukė keletą šimtų dalyvių. Jie suorganizavo tikrai gražią, rinktinę meninę programą, kuria visi gėrėjos. Tokie parengimai dar įmanomi ir mažose kolonijose, nors kasmet silpnėja. Šis parengimas davė gryną pelno \$504.56.

Gana gražus skaičius skautų ir skaudų buvo išvykę į "Romuvos" stovyklą, iš kurios grįžo labai patenkinti.

Skautų rėmėjai pravedė taipgi pini-ginų vaju, kurio metu buvo suaukota \$251.00. Tokiu būdu skautai šiuo metu stovi ant tvirtos finansinio pagrindo. Čia pateikiame aukotojų sąrašą.

Tėvai pranciškai \$50, medžiotųjų ir meškieriotųjų klubas \$10, A. Vicko-sas \$10; po \$5: P. Baronas, K. Butkus, J. Dainora, J. Girevičius, K. Grigienė, A. Gverzdys, S. Janušonis, J. Kavalėlis, A. Kuraitis, J. Kalainis, P. Meškauskas, R. Paulionis, J. Skeivelas, M. Satkevičius, S. Setkus, J. Sarapnickas, P. Sukys, S. Vaitkus, A. Zubrickas, S. Zubrickas, J. Žemaitis, A. Smolskis, A. Stankevičius, K. Stankevičius, J. Sin-kus, A. Viskantas; \$3: A. Pivoriūnas; po \$2: J. Alonderis, V. Alonderis, K. Galdikas, S. Gudaitis, S. Kalytis, M. Kasper, S. Kukta, J. Morkušis, P. Pol-grimas, V. Platakis, K. Stankus, A. Se-tikas, P. Bersėnas, V. Jasulionis, J. Kuti-ma, M. Salčiūnas, V. Vitaukas; po \$1: B. Gegeckienė, A. Liakas, L. Pū-lis, B. Racevičius, J. Satkus, A. Svažas, A. Vyniautas, A. Zosanas, J. Baliukas, V. Bieliūnas, Z. Izokaitis, B. Jacke-vičius, B. Simonaitienė, V. Surka, B. Luomonas.

Visiems aukotojams nuosirdus aciu. Skautams remti draugija

GERULSKIS & DOBAT CO.

ROOFING-SIDING-EAVESTROUGHING
Telef. 383-7512 M. I. 83400
1031 Upper Sherman, Hamilton, Ontario.

Visoje Ontario provincijoje dengiame, taisome stogus, namų šonus ir de-dame nuo stogų vandens nutekėjimo takus. Turime penkioletikos metų praktiką. Taip pat siems reikalingas pigesne kaina pardavome medžiagą.

Jaunimo stovykla Austrijoje

Lietuvių jaunimui vasaros stovyklą Austrijoje, Lohnsburge, su-rėngė Lietuvių Sielovada, kurios centras yra Vokietijoje ir kuriai vadovauja kun. dr. J. Aviža. Kan-didatų buvo daug, ir dalis jų bu-vo nukreipta į kitą stovyklą Va-sario 16 gimnazijoje.

I Austriją atvyko 55 vaikų transportas, vadovaujamas Onos Krutulytės-Boehmienės. Jai talki-no Vilčinskai, Samukėnai, Če-ginskienė, studentai Zigridas, Brigita ir kun. V. Šarka. Stovykla truko nuo 1966. 7. 28 iki 1966. 8. 17 d.

Visi buvo patalpinti gražioje, moderniškoje patalpoje. Maistas buvo geras, įvairus, pa-kankamas. Graži gamta, žalieji miškai ir melynėji vandenys davė progos mūsų berniukams ir mergaitėms atsigaiivinti fiziškai. Kasdieninės pamokos lietuvių kal-bos, dainų, giesmių, žaidimų pra-turtino jaunimo liuanistinį loby-ną. Lietuviškos pamaldos padėjo mūsų jaunajai kartai sustiprėti dvasiškai. Turėjome įdomius pasi-vaikščiojimus miškuose, kalnuose ir keliais keleliais pasiekėm įvai-rus Austrijos kaimus. Visur su-tikome mums labai sveitingus žmones, kurie mus s v e i k i n o "Gruess Gott!" ir klausė iš kur mes esame, kokia kalba kalbame, kaip ilgai čia būsimė ir kada vėl čia atvyksime? Berniukai pagar-sėjo kaip geri kitių meistrų. Lohnsburge ir apylinkėse jie lengvai sudorėjo vyresnius ir fi-ziškaį pajėgesnius vokietukus bei austriukus. Mergaitės pagarsėjo kaip geros grybautojos ir gry-bų žinovės. Jų dėka ir berniukai įsigijo grybautojų patyrimo. Ber-niukai eidavo su medžiotais me-džioti briedžių ir stebėti miškų gyventojų.

Visi kartu per šias atostogas iš-mokome 12 giesmių, 36 dainas, 4 šokus, 9 žaidimus ir daug pasakų; susipažinome su Lietuvos isto-rija ir geografija.

Kun. V. Šarka

SKELBKITĖS "TEVIŠKĖS ŽIBURIUS" — SKELBIMAS NAUDĄ DUOS!

DR. V. D. KVEDARAS

Dantistas

460 MAIN ST. E.

Hamilton, Ont.

Telefonas 529-4911

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

IS LIETUVOS I ČIKAGĄ buvo at-vykęs Albertas Zukauskas, Lietuvos Mokslo Akademijos vicepirmininkas. Jis čia dalyvavo III tarptautinėje Šiluvos Cicero gyventojų Ona Mišidūnė, mos perkėlimo konferencijoje ("Thrd International Heat Transfer Confer-ence"), kuri įvyko rugpjūčio 7—12 d. Edgewater Beach viešbutyje. Svečias iš Lietuvos, kuris buvo vienas iš šešių Sov. Sąjungos delegacijos narių, rug-pjūčio 10 d. skaitė referatą (paruoštas A. Zukausko, J. Stasiulevičiaus ir A. Skrinskio), kuris angliskai skamba taip: "Experimental Investigation of Efficiency of Heat Transfer of a Tube with Spiral Fins in Cross Flow". Sie lietuvių mokslininkai konferencijos programoje buvo pristatyti kaip nariai "Institute of Energetics and Electrical Engineering of the Lithuanian Aca-de-my of Science, Kaunas".

Taip pat šioje konferencijoje su re-feratais dalyvavo ir du jauni Ameri-kos lietuviai mokslininkai: A. Kudir-ka iš San Jose, Kalif. ir R. Viskanta iš Purdue un-to, Ind. Jie buvo pa-ruošę bendrus referatus kartu su ko-legomis amerikiečiais. Taip pat pro-gramoje figūravo ir lietuvių J. V. Vi-lemo pavarde, kuris paruošė bendrą referatą su sovietų mokslininkais.

Svečias iš Lietuvos yra jaunosios kartos atstovas, apie 40 m. amžiaus, vidutinio ūgio, sudarantis šiek tiek ne-drasaus intelektualo išpuđi. Apgaiet-avo, jog būdamas Čikagoje negalėjo sutikti daugiau lietuvių, nes konferen-cijos programa buvo labai perkrauta. Jis konferencijoje pasikalbėjo ir su joje dalyvavusiais A. Kudirka ir R. Viskanta. Atvykęs domėjosi išeivių lietuvių gyvenimu apie kurį, kaip pa-sirodė, turi nemažą informaciją.

Paklaustas, akademikas Zukauskas papasakojo apie Lietuvos Mokslo Aka-demiją, kurios personalas sudarytas ne iš kitose mokyklose profesoraiujančių asmenų, bet iš dirbančiųjų įvairių ty-rimų darbą Mokslo Akademijos insti-tutuose. Mokslo akademijoje dirba 1800 kvalifikuotų asmenų. LMA turi kelis lituanistikos institutus ir įvairius gamtos bei tikslųjų mokslų institutus. LMA leidžia savo leidinius, kurie mai-nais siunčiami daugiau kaip 200 moks-lo įstaigų visame pasaulyje. Šie leidi-niai dažniausiai yra spausdinami rusų ir anglų kalbomis, o santraukos duō-damos lietuvių, o kartais ir vokiečių bei prancūzų kalbomis. Visi šie leidi-niai turi titulinį viršelį lietuviškai.

SIA VASARA buvo nuvykę aplanky-ti Lietuvos nemažą čikagiečių. Kaiku-rie apie tai nemori viešai skelbti, bet vis daugiau išdrįsta prisipažinti ir apie tai net spaudoje pasigarsinti. Vienas iš neseniai Lietuvoje viešėjusiųjų yra tautinių šokių specialistas ir vienos tautinių šokių šventės rengimo komi-teto pirmininkas bei "Atletis" šokėjų mokytojas Bruno Šotas. Jis Lietuvoje aplankė savo motiną ir brolių, gyvenan-čius įvairiose Lietuvos vietose.

IVAIRIŲ NELAIMIŲ Čikagoje ne-trūksta. Vienos dienos laikotarpį su-

LIETUVIAI PASAULYJE

DAYTONE PASTATYTAS PA-MINKLAS Lietuvių ir lietuviams kle-bono kun. dr. T. Narbuto rūpesčiu. Trys kryžiai pastatyti atokiau nuo bažnyčios, dviejų gatvių kryžkelėje, apsidinti dideliais krumais ir gele-mis. Už kryžių — nemaža pieva. Visa bažnyčios sodyba apsidinta eglutėmis. Prieš vidurinį kryžių — origi-nali tvorelė. Tai paminklas, kokio niekur (netgi Vilniuje) šiuo metu nėra. Praeiviai žiūri, stebisi, fotogra-fuoja kryžius, kiti — suklumpa ant kelių ir meldžiasi; įsiskaitę i reikš-mingus įrašus medituoja ir prisime-na Lietuvos kankinius už laisvę ir ti-kėjimą. Naktimis kryžiai apšvičiami prožektoriais. Paminklą suprojektavo mūsikišis arch. dr. A. Kulpaavičius, o skulptūras padirbo, pagal sūnau pro-jektą, jo tėvas Vladas Kulpaavičius.

AUSTRALIJOJE gyvena apie 10 tūkstančių lietuvių. Didžiausius jų kolonijas didmiesčiuose. Studijuojančio lietuvių jaunimo tenai esama apie 150. Daugiausia jie susibūrę Melbourne, Sydnejuje ir Adelaidėje. Iš org-jų pažymėtini sportininkai, skautai ir ateitininkai. Didesnę koloni-jos veikia taut. šokių grupės, keli chorai ir keletas teatro mėgėjų gru-pių.

ARGENTINOS lietuviškas veikimas ypač atgijęs paskutiniajam dešimtmety. Veikia lietuviškos parapijos, leidžiami lietuviški laikraščiai — "Laikas" ir "Argentinos Lietuvių Bal-sas".

AUSTRIJOJ lietuvių belikę tik apie 80. Ir tie gyvena po kraštą išim-tę ir suartę tik per Kalėdų šven-tes ir Vasario 16-tąją.

BELGIJOJ lietuvių yra apie 250. Augstosiose m-klose mokosi tik keletas lietuvių jaunuolių. Daug gyvensnis veikimas buvo anksčiau, kai 1947 m. buvo įsteigta Lietuvių Bendruomenė, leistas savas laikraštis "Gimtoji ša-lis".

BRAZILIJOJ gyviausia lietuviška veikla reiškiasi Sao Paulo mieste. Ten yra chorai, taut. šokių grupės, laikraštis "Mūsų Lietuva". Iš org-jų itin gvyai veikia ateitininkai. Didelę įtaką lietuviškam gyvenime tebeturi Sv. Cecilijos choras, nuolat pasipil-das naujais nariais, turis ir savo tau-tinių šokių grupę. Iš Brazilijoj gyvenančių apie 30.000 lietuvių jaunimo yra apie 5.000.

ITALIJOJ svarbiausieji lietuvišku-mo židiniai — Romoje Sv. Kazimiero kolegija ir Tėvų marijonų kongrega-cija, o Castelnuove — saleziečių va-dovaujama berniukų gimnazija.

KOLUMBIJOJ, pagal to krašto lie-tuvės atstovės I. Sernaitės pranešimą jaunimo kongrese Čikagoje, visiškai nesą tokių lietuvių jaunuolių, kurie nemokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Jaunimas esąs veiklus ne tik sa-vitarp, bet ir skleidžias Lietuvos by-lą ir kolumbiečių tarpe.

NAUJOJOJ ZELANDIJOJ beliko 170 lietuvių — 104 vyresnio amžiaus ir 66 jaunuoliai bei vaikai. Veikia sekmadieninė lietuviška mokykla. Siemet buvo surušiots Vasario 16 ir Motinos Dienos minėjimai. Jaunimo peticijai buvo surinkta 12.000 parašų. SVEICARLIJOJ beliko apie 50 lie-tuvių. Dauguma sudaro nelietuviškas šeimas.

SVEDIJOJ — 38 lietuvių. Jie ga-na drąsiai nusiteikę Lietuvos paverg-ties atžvilgiu: sukėlė toki protesto triukšmą, kad net Chrusčiovui nūma-tytas vizitas Svedijon negalėjo įvykti.

URUGVAJUJ lietuvių yra apie 4.000. Jaunoji karta negausi. Univer-sitetas lanko tik apie 30 lietuvių jau-nuolių. Veikia Liet. Kultūros Drja, sportininkai, tautinių šokių grupė, m-la ir kelios lietuviškos radio progra-mos.

VENECUELOJ yra apie 700 lie-tuvių; jaunimo — apie 100. Labiausia juos domina techniški mokslai. Jau-nimas jungiasi į prieškomunistinę veiklą ir talkina lietuviško radio programose.

VOKIETIJOJ yra apie 800 lie-tuviško jaunimo. Universitetuose stu-dijuoja 80. Veikia studentų s-ga, ateitininkai, skautai, evangelikai. Veik-liausias lietuviškas židyns — Va-sario 16 gimnazija. Daugelis ja baig-sių vadovauja įvairioms lietuviš-oms org-joms. Tarp org-jų veikliausi ateitininkai, kurie leidžia biuletenį "Ateitin". Stipri Vasario 16 gimnazijos taut. šokių grupė Berlyno festi-valy laimėjo antrą vietą. Ir kitur veikia taut. šokių grupės, o Hamburge — sporto klubas.

J. A. Valstybės

VINCAS STEPONAITIS, spaudos bendradarbis ir feljetonistas, gimęs 1904 m. Paprūdžių km. Pilviškių vlsč., širdies priepuoliu mirė liepos 31 d. Bostone. 1919 m. įstojo į gimnazijos, suolo savanoriu išėjo į kariuomenę. Grįžęs, prie švietimo ministerijos \$20 milijonų.

• Šiaurės Amerikoje (JAV, Kanadoje) keliuose įvyksta daug automobilių nelaimių. Kai kas tai net pavadina "plentų skerdynėmis". Tačiau proporcingai imant Vak. Europoje keliuose žūsta du kartų daugiau žmonių, negu Amerikoje, o Japonijoje — net šešis kartus daugiau.

Visame pasaulyje kasmet auto-mobiliai užmuša 150.0

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. A. PAPLAUSKAS-RAMONAS, Otavos universiteto profesorius, parašė veikalą prancūzų kalba „Dialogue entre Rome et Moscou“ (Dialogas tarp Romos ir Maskvos), kurį išleido Otavos universitetas. Veikale nagrinėjama aktuali mūsų laikų tema, atsiremiant į mintis rusų filosofo V. L. Solovjovo, ekumeninio sąjūdžio judintojo Rusijoje. Veikalo įžanga parašė Vienos kardinolas Fr. Koenig. Taip pat pridėtas rekomendacinis žodis kardinolo E. Tisserant. Pasirinktąją temą autorius dėsto 199-se didelio formato puslapiuose, kuriuose matyti labai plati autoriaus erudicija. Cituojama literatūra įvairiomis kalbomis ir beveik kiekvienas tvirtinimas paremtas net kelių kitų autorių veikalais. Studijuojantiems minėtą temą tai tikras aruodas literatūros, vėdancijos ir gilesnės klausimo studijai. Be to, veikalo gale pridėta bibliografija, liečianti ekumeninį žmogų ir visuomenę. Toji bibliografija užima 50 psl. Dangelio lietuvių autorių veikalai taipgi suminėti.

Autorius yra paruošęs to paties veikalo angliską ir vokišką laidą. Šiuo metu spausdinami anglų kalba šio autoriaus veikalai: „Twentieth Century Physical Education Movement“ ir „The Place of Physical Education in the Self — Realization of Man and Mankind“. Jų leidėjas — Otavos universitetas.

MONS. J. BALKŪNAS parašė apžvalginį straipsnį „Baltic Exiles Continue Struggle For Freedom“, kuris atspausdintas ukrainiečių žurnale „The Ukrainian Quarterly“ vol. XXII No. 2, 1966. Straipsnis išleistas atskiru atspaudu.

POVILAS GAUČYS išvertė ispanų rašytojo Miguel Unamuno romaną „Vienos aistros istorija“, kuris yra suilaukęs gero įvertinimo. Vertėjas įsiekė laimėjimą.

ARNOLDAS VOKIETAITIS, kaip skelbia „Los Angeles Times“, dainuos Civic Light operos „The Student Prince“ pastatyme.

„LOS ANGELES HERALD EXAMINER“ praneša, jog Rūta Lee-Kilmonytė vaidina „The Pajama Game“ veikalė.

„LIETUVIAI ARGENTINOJE“ — nauja praplėsta laida numatoma išleisti 1967 m. Ją ruošia — J. Brizgys ir J. Papečys.

„PRESS - TELEGRAM“ dienraštis Long Beach, Calif., išspausdino straipsnį „Some Fine Literature from Small Countries“. Laikraštis pasisako, kad ir mažos tautos galinčios pademonstruoti kultūrinį brandumą. Ten pateikiami keturių tautų — lietuvių, latvių, jugoslavų ir kipričių literatūros pavyzdžių vertinimai. Ypač išskiriamas „Manyland Books“ leidyklos darbas, tiesiant tiltą tarp lietuvių kultūros ir Amerikos. Dienraštis aptaria Stp. Zobarsko redaguotą keturių autorių — Barono, Katiliskio, Landsbergio, Seimiaus — knygą „Lithuanian Quartet“.

JURGIO GLAUDOS parašyta Sv. Kazimiero lietuvių parapijos Los Angeles monografija 25 metų (1941-1966) gyvavimo proga jau pasiekė skaitlytus. Leidinyje — mielas paimti ir rankas dėl itin gražaus išleidimo — kieti viršeliai su aplanku, geras popierius,

ryškios iliustracijos etc. Monografijos autorius surinkta daug medžiagos ne tik apie parapiją Los Angeles, bet ir apie lietuvišką koloniją tame mieste. Sv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste įkurta prel. Julius Maciejausko, o pastarajam mirus parapiją klebonavimą perėmė (ir dabar klebonauja) prel. Jonas A. Kucingis. Per 25 metus parapijos daug nuveikta ne tik religinėje, bet ir kultūrinėje srityje.

MARIJA SLAVENIENE-MYKOLAITYTĖ (Australijoje) laimėjo literatūros konkurse 100 dol. premiją. Konkursą skelbė Melbourne Liet. Kat. Moterų Dr. ja. Vertintojų komisija sudarė „Tėviškės Aidų“ red. kun. Pr. Vaseris, poetas J. A. Jūragis ir Pr. Pusdešis. Premijuotas eilėraščių rinkinys „Klajūnų takais“ bus spausdinamas „Tėviškės Aiduose“.

LORETA RUPINSKAITE, 11 metų amžiaus, P. Australijos katalikų laikraštyje „Southern Cross“ jaunųjų korespondentų varžybose laimėjo I vietą. Ji taip pat bendradarbiauja ir prie „Tėv. Aidų“ leidžiamame ateitininkų jaunimo laikraštyje „Atleties Žingsniai“, kuriuos redaguoja kun. P. Butkus.

DAIL. VYTAS KAPOČIUNAS Adelaidėje labai gerai įvertintas visoj eil. Jis parodė, yra laimėjęs Commonwealth stipendiją ir Goya premiją; krašto valdžios yra siunčiamas tolimesnės meno studijoms į Prancūziją.

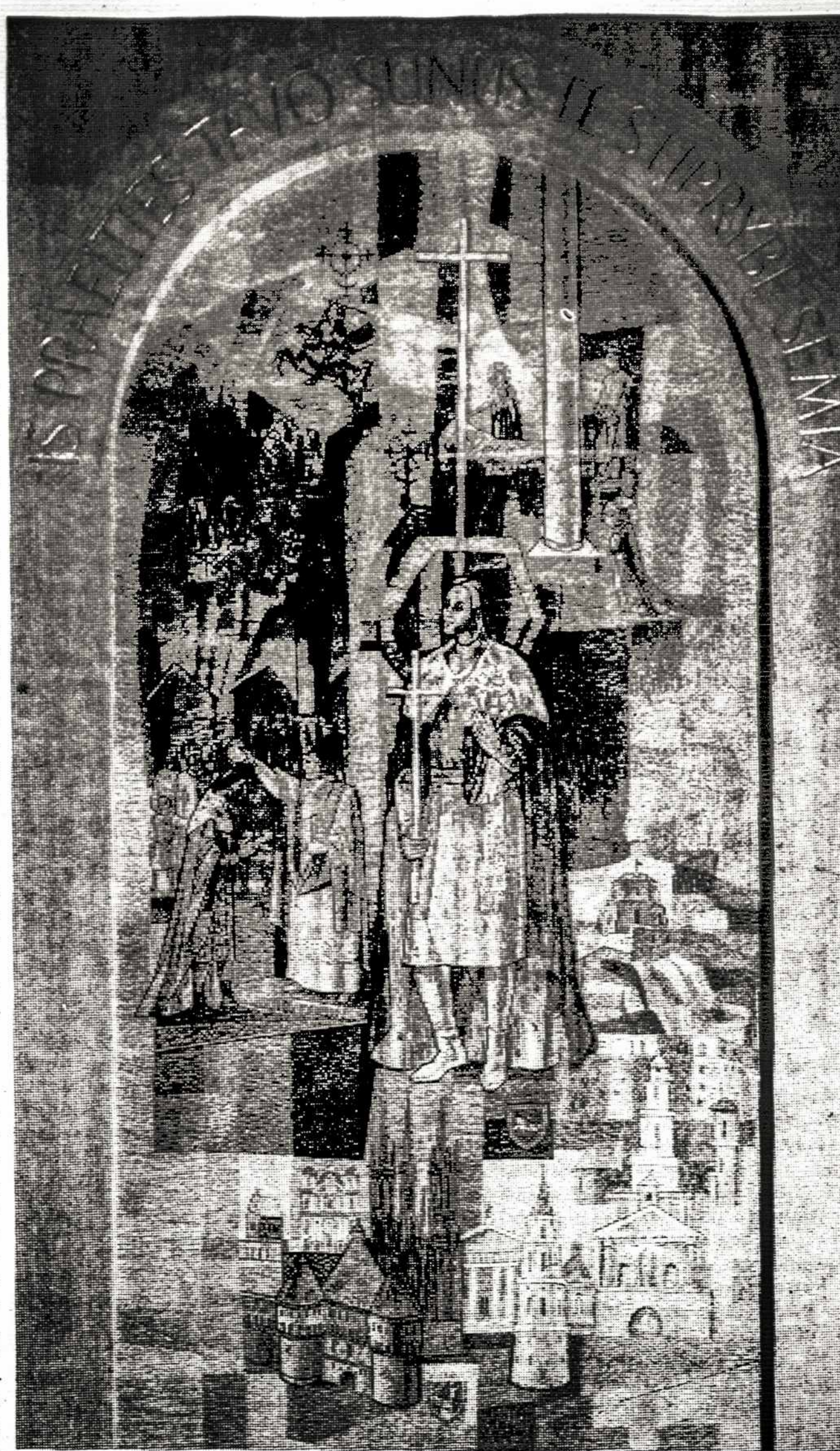
PAULIUS RUTENIS, solistas, apsigyvenęs Sydnejuje, yra priimtas australų operon.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

1966 M. RESPUBLIKINĖS PREMIJOS už mokslo ir technikos darbus po 1.500 rb. paskirtos: J. Indriūnui, P. Limanauskui, A. Matukoniui, V. Milašui, A. Pikčiui, L. Veržbo lauskui už „Tekstilinių medžiagų eksploatacinių ir mechaninių savybių tyrimus“, V. Statulevičiui už „Markovo grandinių ir silpnai priklausomų atsitiktinių dydžių ribines teoremas“, J. Kupčinskui už „Darbus reumatito srityje“, G. Lakiūnui, H. Lazarevičiui, G. Marčiukaičiui, P. Pukeliui, J. Valikonui už „Iš anksto įtemptų gelžbetoninių konstrukcijų tyrimus“, E. Berkmanui, V. Januškevičiui, V. Maliauskui, K. Meškauskui, A. Poviliūnui, V. Pūronui už „Tarybų Lietuvos ekonomikos vystymo tyrimus“.

VILNIAUS FILHARMONIJOS styginis kvartetas, kurį sudaro E. Paulauskas, J. Fiedziński, R. Kulikauskas ir K. Kalinauskaitė-Fiedziński, dalyvavo Skandinavijos šalių tarptautiniame kamerinės muzikos festivalyje Suomijoje. Lietuvių kvarteto koncertai buvo surengti Helsinkyje, Latvijoje, Tamerpeje ir Joensu. Programoje buvo P. Čaikovskio, L. Beethoveno, D. Sostakovičiaus, S. Prokofjevo, D. Ferrari ir J. Jazulionio kvartetai. E. Paulauskas festivalio dalyviams padarė pranešimą apie Sov. Sąjungos muzikinius laimėjimus. Tarptautinio pripažinimo lietuvių kvartetas yra suilaukęs Liege ir Budapešte įvykusių konkursuose.

JAUNIMO KŪRYBINE STOVYKLA šiemet buvo suorganizuota Birštone. Kompartijos priežiūroje apie 100 jėgų dalyvių — dailininkų, rašytojų, aktorų, kompozitorių, architektų ir žurn-



listų — diskutavo kūrybos ir visuomeninio gyvenimo klausimus, turėjo progos susitikti su mokslo, meno, kultūros veikėjais ir, žinoma, kompartijos vadais.

ESTERA ELINAITE, jaunosios kartos vilnietė pianistė, dalyvauja tarptautiniame F. Sopeno muzikos festivalyje Lenkijoje. Koncertai F. Sopeno garbei rengiami kompozitoriaus pamėgtame Dušnikų kurorte ir jo gimtinėje Železova Volia. E. Elinaite duos ketletą solo koncertų ir su simfoniniu orkestru atliks F. Sopeno II koncertą fortepijonui.

KULTŪROS MINISTERIJA paskirstė premijas už geriausius kūrinius meno saviškai. St. Simkaus vardo II — 300 rb. — premija paskirta V. Kloviui už dainą pagal J. Jankonio tekstą „Ave, vita“. B. Daugaviečio vardo premijas dramaturgams gavo: I — 500 rb. — K. Saja už vienaveiksmes pjeses „Maniakas“, „Baimė“, „Priemiestinis Patrakai“ —

Drūtgalis“, „Gaisras“, II — 300 rb. — V. Miliūnas už vienaveiksmę pjesę „Narvas“, III — 200 rb. — V. Markūnas už scenarijų agitbrigadai „Spekorespondentė ir piratai“. Antroji 300 rb. choreografinė premija už liaudies šokių buvo paskirta J. Lingiui, sukūrusiam „Greitpolkio“ ir „Padūkėlės“ kompozicijas.

JONO IR ADOLFO MEKŲ pastatytus filmus aptaria „Liter. ir Menas“ iš „The New York Times Magazine“ prispausto rašinio santrauka. Į akis krinta neįprasta viršutinė raštelė — „Iš JAV lietuvių kultūros veiklos“. Viena kita kultūrinė žinutė apie mūsų menininkus ir jų laimėjimus Lietuvos spaudoje buvo paskelbta po J. Baltušio kelionės į J. A. V., po to ir vėl buvo užimta kraupios tylos linija, kurią dabar, matyt, vėl stengiasi pralaužti meno žmonės.

RESPUBLIKINĖJE BIBLIOTEKOJE Vilniuje buvo surengta paroda,

lankytojus supažindinanti su dabartinėmis Graikijos, Ispanijos, Šveicarijos ir P. Amerikos kraštų architektūra. Parodos eksponatai — knygos, iliustruoti žurnalų straipsniai, žymiųjų architektų monografijos, įdomiausių pastatų nuotraukos.

MASKVOJ IŠLEISTAM „TSRS tautų kalbų“ pirmam tomui, kuris skirtas indoeuropiečių kalboms, skyrių „Lietuvių kalba“ paruošė Lietuvos kalbininkai: V. Ambrazas, V. Vaitkevičiūtė, A. Valeckienė, K. Morkūnas, A. Sabaliauskas ir K. Ulvydas. Jie pateikia lietuvių kalbos istorinę apžvalgą, žinių apie tarmes, nagrinėja fonetiką, morfologiją ir žodyną.

ONOS JASKŪNAITĖS paruošta monografinė apybraiža „Petrus Rimša“ papildė serijos „Lietuvių tarybinių dailininkų monografijos“ leidinius. Autorė nagrinėja P. Rimšos gyvenimą ir jo kūrybą, nuopelnus dailės organizavimo srityje. Knyga paruošta moksliniu principu, ją puošia 31 kūrinių nuotraukos.

Lietuvių koplyčia Vašingtono katalikų bazilikoje jau įrengta. Šioje nuotraukoje matome dešiniąją sieną su dailininko V. K. Jonyno sukurtą mozaiką. Jos centre — šv. Kazimieras, apie kurį telkiasi visa istorinė aplinka. Apačioje yra Vilniaus miesto herbas, vaizduojantis šv. Kristoforą, nešantį kūdikį Kristų; kiek augščiau — priderintas Lietuvos Vytiis. Visu pakraščiu nusidriekusi žymieji Vilniaus pastatai — bažnyčios, katedra, varpinė, Aušros Vartai, Gedimino pilis ir kt. Viršutinėje dalyje pavaizduoti keli epizodai iš šv. Kazimiero gyvenimo. Taip pat matyti kovų scenas, kuriose figūruoja kovingi raiteliai su žirgais ir vizijinis žirgas, vedęs į pergale. Virš mozaikos ryškiom raidėm Lietuvos himno žodžiai: „Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia“.

Netikslumai Lietuvių Enciklopedijoje

Lietuvių Enciklopedijos leidimas eina į pabaigą. Šiuo metu, kai rūpinamasi jos papildymais, norėčiau atkreipti dėmesį į XXVI tomo pastarąsias L. Enciklopedijos tomas pateikia žinių apie Sao Paulo (Brazilijoje) miesto įkūrimą ir apie tenai gyvenančius lietuvius. Apie paties miesto atsiradimą žinios paimtos iš esamų šaltinių gana tikslios, bet informacijos apie lietuvių yra pilnos netikslumų. Pirmiausia dėl skaičių: 1930 m. gale, oficialiais imigracijos dep-to duomenimis, į Santos uostą atvyko 29.000 su kaupu lietuvių. Dabar, sakoma, esą apie 15.000 pačiame mieste, o apie kitus veik nieko nepasakoma. Kalbama apie lietuvių organizacijas, paminima seniausia Sv. Juozapo lietuvių katalikų bendruomenė, tik netiksliai nusakomas jos įsteigėjas. Tiesa, pirmas lietuvių kapelionas buvo kun. Jeronimas Valaitis, bet jis turejo vokiečių vėnuolių bažnyčioje St. Antonio do Pary sekmadieniais 11 val. atlaikyti lietuviams pamaldas ir, esant reikalui, atlikti kitus pataravimus. Gi pačią Sv. Juozapo lietuvių bendruomenę įsteigė kun. Benediktas Sugintas, kun. J. Valaičiui atsisakius ilgiau Sao Paulo pasilikti.

Kalbama ten ir apie lietuvių bažnyčią Vila Zelinioje, bet ir vėl nutylima, kaip toji bažnyčia atsirado Sao Paulo užmiestyje, laukuose. Ar ją paliko savo įpėdinių kun. J. Valaitis, ar kun. Ragažinskas ją pastatė? Nutylima, kad kun. B. Suginto dėka toji bažnyčia tenai ir dabar tebestovi, nors jau nebelietuviškai tituluojama. Užsimena LE ir apie lietuviškas mokyklas. Bet kaip jos išdygo, tarsi krebliai po lietaus? Apie tai — nė žodelio. Geros tos mokyklos ar jau apeleistos, mokosi jose lietuvių vaikai ar nebesimoko, ar jos visos ten tebėra, ar kai kurios jau „nutrupėjo“, — apie tai nutylima. Užsimenamas tik konsulo pareigas ėjęs Polištaitis, tarsi jis tenai vienas būtų buvęs. Jeigu LE niekas nebūtų norėjęs suteikti tikslesnių žinių apie lietuvių koloniją Sao Paulo miestą, tai būtų užtekę pasiskaityti knygą „Pasaulio lietuviai“, kurią DULR Kaune išleido 1935 m. Ją galima buvo gauti konsulate ir buv. mokyklų bibliotekėse. Suprantama, kad tuo pačiu šaltiniu galėjo ir privalejo pasidomėti ir XXVI-to tomo redaktorius Pr. Cepėnas, nes tai jo buvo tiesioginė pareiga.

Dr. P. Mačiulis

ALBINAS BARANAUSKAS

SAULĖGRAŽŲ RAŠALAS

Diekiasi šviežias geltonų saulėgražų rašalas Karvėn nurašiotais mažesnių skyklais. Kiek sykių pabundu, tamsio vis rūgšėjis Ir į šiaudus numesta pabalus pilnatis. Vėžimai stovi šalia kelio pievaitėje. Syvruok, syvruonėli, syvruok: Už arimų juodas žėras. Rašalas iš rudens kvepėjimo su dūmais, Vėžimai miegutai suka į kelą, Pievose išnyksta vėsi vilkstinė.

ZITA KAULIENĖ

SAVO JAUNIMUI

Man trūksta žodžių išsakyti, Miela dukrele ir brangus sūnau, Koks gražus kraštas, kur gimė jūs mamytė, Nors tikrai nekartą mėginau.

Kaip išsakyti tikrai žodžiais, Ko niekad neįėjūtį jausmais: Kaip ten lietuvis daina guodžias Vienodai džiaugsmu ir vargais.

Kaip aprašyti tas pakrantes, Kur tarp kalvų ir per lankas Tyliai vingiuoja Minija sraunutė Per žemaičių žemę į marias.

Ir kokios giesmės melodingos Tų paprastų paukščių lietuvių: Nuo ryto, per dienas čiulbėjimų nestinga, O naktys pilnos ląstingųjų godos.

Kaip ten lanko žiedai kvepėjo Ir sesės pynė margus vainikus! Kaip ten kiekvienas tėviškę mylėjo, Nors ir šiaudiniu stogu namelius.

Zinau, to krašto nepažinot Ir niekada nelankote sapnais. Ir niekad išsilię nevedinat Savo paliktais gimtais namais.

THEODORE S. THURSTON:

Didžiausias lietuvių tautos lobis - kalba

Poškos laiškas Leleveltui

Gana būdingas pastabas apie lietuvių kalbą pateikia Dionizas Poška savo laiške, rašytame 1826 m. buv. Vilniaus universiteto profesorui J. Leleveltui. Poška prisipažįsta, kad jis pastebėjęs lietuviškų žodžių panašumą ir lotyniškų, o taip pat ir sąryšį su sanskritu, bet neturėjęs drąsos tai pasakėti, nes bijojęs, kad kiti nepradėtų triukšmauti. Ten pat Poška primena, jog Tadas Čackis 1811 m. jam rašęs apie lietuvių kalbą kaip stiprią, glaudą ir tikrai turtingą, kilusią iš Azijos. (D. Paszkiewicz, 1934, Wilno). Panašiai lietuvių kalbos glaudumą ir stiprumą iškelia ir Ksaveras Bogušas studijoje „Apie lietuvių tautos ir kalbos kilmę“ (1808), kur trečiojoje dalyje, nagrinėdamas lietuvių kalbos savybes, sako, kad trims dešimtims lotyniškų Ovidijaus eilučių išversti į lietuvių kalbą te-reikėję irgi 30, kai tuo tarpu tokiame pat tekste išversti į lenkų kalbą reikia 46 eilučių. Kitais žodžiais, Ovidijui eilutė ir eilutė galima versti į liet. kalbą. Ne be reikalo Bogušas ir sako: „Kalba, kuri gali piešti tokius didingus paveikslus, kuri, įkandin lotyniškios eidama, nenusileidžia jai nei metru, nei glaudumui, tikrai turėjo būti mokyty žmonių kalba“. Tas pats autorius, lygindamas lietuvių kalbą su vokiečių, nurodo, kad vokiečiai storam medžiui, šienui ir drobei teturi vieną pavadinimą — grob, kai tuo tarpu lietuvis šieną vadina stambiu, medį — storu, o drobę — kilta. Vokiečiai kumelei, karvei ir kiaulei taiko tą patį žodį — traechting, kai tuo tarpu lietuvis kumelę vadina kumelinga, karvę — versinga, kiaulę — paršinga. Lietuviai smarkus arklys yra žirgas, o nuvarytas — kuinas, kai tuo tarpu vokiečiai teturi tik vieną žodį. Šioje vietoje Bogušas ir iškelia lietuvių kalbos turtingumą bei pranašumą prieš vokiečių ir lenkų kalbas, sakydamas: „Tikrai turtinga kalba yra toji, kuri kiekvienam daiktui, kiekvienam dvasinės veiklos pasireiškimui pavadinimui turi savą tinkamą žodį; neskolina jo iš kitų, nevartoja to paties žodžio dviem dalykam, kad ir panašioms vėnas ir kita, bet vis dėlto skirtingiems“. Simanas Daukantas lietuvių kalbą laiko tinkama Homero ir Vergilijaus aukso plunksnai, sakydamas: „Gražumas ir dailumas kalbos lietuvių

ir žemaičių rodo aiškiai, jog ana yra tikra viena ir pirmoji kalba šiaurės giminių nuo neatmenamų amžių senovės ir taip išdailinta yra buvusi kita kartą, jog šiandien dar, kas turi protą ir aukso plunksna Homero ir Vergilijaus, tas, sakau, ką norėdamas, tą gali gudriai gudresniai rašyti toji kalboj“ (Darbay senujų Lietuviu yr Zemaycziu, 1822, Kaunas, p. 20).

Pastebėta amžių dulkėse

Pabaigoje šio skyrelio galėtume kartu su magistru Kasparu Deviciumi, Tilžės elektorinės mokyklos rektoriumi, sveikinusiui Danieliu Kleina pirmosios lietuviškos gramatikos išleidimo proga, tarti: „Tai kalba gulejo amžių dulkėse ir būtų likusi nežinoma“, jeigu ją nebūtų išvydę mokslo vyrai, kurie kaip perlą amžių dulkėmis apneštą, nušveitę parodė visame jo blizgėjime žmoniui — štai kokia brangenybė tūno gintaro pakrantėje, Nemuno ir Neris šales ošiančiuose gojuose lietuvių tautos išugdyta ir išpuoselėta; tautos, kurią kaimynai apšaukė barbarais, kurios žemes plėšrūnai per amžius rijo dideliais kėsniais, kurios kraujuje nardino kalavijus, o kryžiuočiai net kryžiaus priedangoje piktnaudžio išpažintąjį tikėjimą šios tautos sūnų ir dukrų saskaiton. „Argi negalima pamaldumo mokyti lietuvių kalba, o dorybės — lietuviškais žodžiais?“ — klausia Simanas Dačas, Karaliaučiaus akademijos poezijos profesorius, sveikindamas Kleiną minėta proga. O toliau tęsia: „Si barbarų kalba iki šiol buvo nenupelnytai šmežiama kaip niekieno neglobojama, neapdorota medžiaga... Jei šį tautą anksčiau buvo barbarų, tai dabar tokia nebėra“. (D. Kleinas, Pirm. Liet. kalbos gramt., 1653, persp. Vilniuje 1957).

Dabartinės užsienyje įsikūrusios Lietuvių Istorijos Draugijos pirmininkas K. A. Matulaitis, MIC, šio straipsnio autoriui savo laiške 1965. 2. 5. rašė: „Teisingai jūs rašėte, kad lietuvių kalba susidomėjimas kyla tarp svetimų mokslininkų. Ir aš sudominau etruskų kalbos prof. M. Pallottino, etruskologijos katedros Romos universiteto ord. profesorius. Pasiunčiau jam per kitus asmenis etruskų kalbos vieno didoko įrašo iššifravimą, kur tarp 94 žodžių vos keli yra neatpažįstami lie-

tuvių kalbos žodžiais. Jisai pasakęs, jei pasitvirtins mano teiginiai, tai lietuvių kalba pasidarys raktas į neperskaitomus etruskų raštus“.

Lietuvaitė susikalbėjo su indiečiais

Kalbininkai betyrinėdami senovės kalbas, randa, kad lietuvių kalba turi gana daug žodžių, kurie artimi savo prasme ir net reikiška tuos pačius daiktus. Pvz. graikiškai kanabis, lietuviškai kanapės, gr. plokos, liet. plaukai, gr. tauros, liet. tauras ir t.t. Taip pat senojo graikų istorijoje, Maž. Azijoje, dabartiniame Karijos krašte, aptinkamas miestas Kaunos. Sis žodis reiškia sutvirtintą vietovę, sodybą. Būdinga, kad tas senovinis graikų Kaunos labai artimai skamba su mūsų Kau-nu.

Lygindami lietuvių kalbą su lotynų, gaurame nuostabų kaikiurių žodžių panašumą. Pvz. vyrras — vir, dantis — dentes, naktys — noctes, ugnis — ignis, senas — senex, Dievas — deus, traukti — trahere, vežti — vehere, duoti — dare. Taip pat lietuviškai galima sudėti kaikiuriuos sakinius, kurie svetimačiai skamba tarytum lotyniškai. Užtai nereikia stebėtis, jog XV a. kilo legenda, esą lietuviai kilo iš romėnų. Net lotyniškai „Lituanii“ buvo aiškinamas, kad kilo iš Litalianii (italai).

Senovės indiečių kalboje yra nemaža žodžių, giminingų su lietuvių kalba. Ypač artima lietuvių kalbai bengalų kalba Indijoje. Iš to artumo gal ir kilo štai koks pasakojimas. Prieš II Pasaulinį karą į Kalkutą atvyko Sov. Sąjungos rusas konsulas, kuris atsi-vežė lietuvių tarnaite. Sekančią dieną konsulienė pasiuntė lietuvių ir turgų apsipirkti. Kai jį sugrįžo, konsulienė paklausė, kaip jai pavyko su indiečiais susikalbėti. „Labai gerai“ — atsakė lietuviute. „Tai tu moki indiečiai? Kodėl mums anksčiau to nesakėi“ — priekaištavo rusė konsulienė. „Ne“ — atsakė lietuviute. „Aš indiečiai nemoku nei žodžio. Turguje su indiečiais aš kalbėjau lietuviškai, bet indiečiai mane nu poikiausiai suprato, ir todėl galėjau nusipirkti visko, ko tik man reikėjo“. Pasakojimas lieka pasakojimu, bet jis yra gana būdingas. Mūsų kalbininkas K. Būga po ilgų tyrinėjimų priėjo štai kokios

išvados: „Tolimiausias rytietis indas savo kalba kur kas artimesnis lietuviui, negu jo kaimynas vokiečiai“ (Raštai, I t., p. 406). Visi šie dalykai ir palyginimai rodo lietuvių kalbos senumą arba, kaip T. S. Thurston teigia, lietuvių kalba esanti senujų kalbų šaltinis.

Nuostabus panašumas su baltistaniečiais

Kalbant apie Indiją, tenka prisiminti ir Mažąjį Tibetą arba kitą vadinamą Baltistaną. Ši sritis užima apie 35.000 kv. km. plotą, kurios didėle dalį užima Himalajų kalnai. Baltistane gyvena apie 50.000 gyventojų. Būdinga, kad aplink šią sritį gyvena mongolų kilmės žmonės, bet patys baltistaniečiai yra šviesios odos, dauguma jų — šviesiaplaukiai ir mlynakiai. Apuspti mongoliškos kilmės žmonių jūros, baltistaniečiai savo kalba, menu, išvaizda ir net papročiais yra labai artimi lietuviams, bet ne aplink gyvenantiems žmonėms. Baltistaniečių gyvenamieji nameliai yra panašūs ir lietuviškus svirnelius, arba kletis su priegangiais ir kolonėlėmis priekyje. Stogai užbaigiami visai taip, kaip Lietuvos kaimuose. Baltistaniečiai švenčia iškilmingai pavasario šventę, sujungtą su dainomis, šokiais ir kiaušinių ritinėliu bei jų mušimu, panašiai kaip Lietuvoje Velykų šventės. Jie taip pat kiaušinius įvairiai margina, nors aplinkiniai gyventojai šiu papročį nežino. Labai būdingi ir kalbiniai panašumai. Baltistaniečiai kiaušinių vadina kiaušta. Kiaušinių ritinėjimas — „kiaušta rita“. Baltistaniečiai dainuoja pritarant instrumentu, kuris vadinasi duduke (lietuviškai dudelė). Baltistaniečių kalboje dukra vadinasi dukriti (lietuviškai — dukrytė). Sakali — sakalas: žara — aušra; šdydai — žydynti: neraudo — neraudok; kasumi dukriti — kasota dukrytė ir t.t. Tiesiog nuostabus panašumas tarp lietuvių kalbos ir baltistaniečių, gyvenančių Himalajų pašlaitėse. Jeigu teisinga teorija, kad amžių gludumoje lietuviai atkeliavę iš Indijos plotų, tai tie baltistaniečiai lyg ir peršasi į ten pasilikusius mūsų palikuonis, kurie dar nepaskendo mongolų jūroje kaip maža salelė.

Kitiem skolinom ir patys skolinomės

Lietuviškų žodžių yra pasiskolinusios kitos kalbos. Suomiai ligi šiol tebe naudoja nemaža lietuviškos kilmės žodžių, šienas, javai, žirniai, kirvis, laivas, tiltas, kanklės ir t.t. Kalbininkas Tomsenas priskaičiavo 250 žodžių, kurie iš lietuvių kalbos į suomių kalbą

pateko maždaug 1000 metų prieš Kristaus gimimą. K. Būga mordvių kalboje rado šiek tiek lietuviškos kilmės žodžių. Kalbininkas Trautman randa lietuviškos kilmės žodžių švedų kalboje, kurie ten pateko priešistoriniais laikais. Neišvengė lietuviškosios kalbos įtakos estų ir slavų kalbos. Pvz. rusų, gudų ir lenkų kalbose yra parsuk, paršuk, parsiuk. Tai lietuviškų parsiuko skolinys. Žinoma, nėra pasaulyje kalbos, kuri neturi svetimybių. Neišvengė jų ir lietuvių kalba. Germaniškųjų ir slaviskųjų skolinių yra mūsų kalboje, kurie joms pateko prekybinių ar karinių santykių metu. Tačiau tas esmės nepakeičia, nes tai yra natūralu kiekvienai kalbai.

Dar tektų paminėti vieną būdingą lietuvių kalbos bruožą — nepaprastą lietuvių kalboje priegau gausumą ir įvairumą. Nei viena kita kalba tokiu turtingumu negali prilygti lietuvių kalbai. Paimkime tik vieną aspektą — pavardes. Lietuvių kalboje nereikia nuorodinti atskirais žodžiais, kur yra vyrras, moteris, mergaitė. Iš pavardės aišku ar tai išteikėjęs moteris, mergaitė ar vyrras. Galia, kad išėjusioji mes šios brangenybės labai lengvai atsisakome ir bjaurėjame savo pavardę būdinguma. Arba vėl — lietuviškas žodis eiti turi apie 40 išsireikšimų: eiti, slampinti, mēkinti, goginti, kuprinti, dūmbinti, rioginti, sliukinti ir t.t. Tačiau kiekvienas išsireikšimas čia turi skirtingą nusakymą — neišverčiama į kitas kalbas. Tai lietuvių kalbos turtingumo, lankstumo bei originalumo požymis. Tai bandėme šiame straipsnyje ir pažymėti ne tiek įrodinėjimais, kiek kitų atsliepimais ir ilgų metų studijų rezultatu išvadomis.

Kokią išvadą iš čia suminėtu pastabų galėtume pasidaryti? Pirmiausia, svetimieji mokslo vyrai ir tyrinėtojai labai vertina mūsų kalbą ir ją iškelia į augštas, duodami raktines pozicijas istorijoje ir kalbų tyrinėjimo moksle. Todėl mes neturėtume savo gimtąją kalbą taip lengva ranka numesti į pašalį, lyg koki nudėvėta skarmalą, kaip ne vienas jau yra padaręs. Priešingai, turėtume ją puoselėti, ją didžiuoti, jos neišsivadėti, o ypatingai išmokyti jaunąją kartą, įduoti jai tą nuostabųjį turtą, kuriuo taip didžiuojasi svetimieji mokslo vyrai, mūsų seną, gražią ir turtingą lietuvišką kalbą. „O Dieve duok, idant kada apsižiūrėtume ir iš tos miego ligos pabustumė“ (M. Daukša, Prakalba, Čikaga, 1963, p. 8).

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą. Galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE

\$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN

\$9,000 įmokėti, 6 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO

\$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,000 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKSAS. Bloor - Indian

Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du aukštus duplexas, vieta — dviejų automobiliams. Šildomas vandeniu — alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor pažeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biizno, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1966 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE

TORONTO Miesto parkų ir poilsio skyrus, drauge su TORONTO MUZIKŲ draugija, REMIAMU MUZIKOS PLOKSTELIŲ PRAMONĖS FONDO IR "TORONTO" DAILY STAR*, PRANEŠA SEKANČIA PROGRAMĄ:

SEKMADIENI, RUGPJŪČIO 28

2.30 v.p.p. HIGH PARK Toronto igulos artilerijos orkestras su kapelm. kpt. M. M. Dunmall. Svečios sol. Bozha Grahovic, tenoras Queen's Own Rifles orkestras su kapelm. kpt. W. T. Atkins. Svečiai artistai: Shon Clifford Dixieland grupė vargonų rečitalis — Ronnie Padgett

ANTRADIENI, RUGPJŪČIO 30

8.30 v.v. WITHROW PARK kadrišius šokiai — Angus MacKinnon orkestras

TREČIADIENI, RUGPJŪČIO 31

12.15 v.p.p. N. PHILLIPS SQ. Benny Louis orkestr. "Music of Yesterday and Today"

KETVIRTADIENI, RUGSĖJO 1

7.30 v.v. EGLINTON PARK Džezas koncertas su Larry Dubin and his Big Muddy's ir "Jazz Incorporated" su geriausiais Džezas orkestrų dirigentais

SEKMADIENI, RUGSĖJO 4

2.30 v.p.p. HIGH PARK Karališkojo pulko orkestras su kapelm. kpt. Stanley H. Clark. Svečios sol. Joyce Sullivan
2.30 v.p.p. KEW GARDENS 48-jo škotiko pulko karinės orkestras su kapelm. kpt. D. Keeling 48-jo škotų pučiamųjų instrumentų ir būgnų orkestras, vadov. Pipe Major R. Stewart
5.30 v.p.p. HIGH PARK vargonų rečitalis — Ronnie Padgett

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

ART'S PHOTO STUDIO

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

JAU PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS —
999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sėkm. 930-1

Kapitalas

1966 Birželio 30 d.

\$2,096,664

GREICIAUSIAI AUGAŠ LIETUVIŲ KRED. KOOPERATYVAS

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biiznių. ISLINGTON 8 BURNHAMTHORPE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambariai per du aukštus; gražus ir privatus kiemas, \$27,000. HUMBER RIVER - STEPHEN DR., \$7,000 įmokėti, mūro, atskiras, prie kils akmenų, 6 kambariai, baigtas rūšys, kiemas 55x200 ped., ant upės kranto, prašo \$26,500.

PRINCE EDWARD DR., \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras labai švarus namas, baigtas rūšys, apšildomas vandeniu, garažas, privatus įvažiavimas; prašo \$27,000.

BLOOR & JANE, \$8,000 įmokėti, mūro atskiras, 6 kambariai per du aukštus, garažas, privatus įvažiavimas; prašo \$24,900.

DOVERCOURT - COLLEGE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 14 kambarių, pirmame augšte 5 kambariai, 2 garažai, gražus rūšys, prašo \$33,000.

WASAGO, netoli lietuvių bažnyčios, 2 sklypai; kaina \$1,000.

KIPLING - BURNHAMTHORPE, \$6,000 įmokėti, mūro atskiras, 6 didelių kambarių bungalukas (vienas augštis), baigtas rūšys, gražus didelis kiemas, prašoma kaina \$23,900.

Neradę atitinkamo namo bei biizno Hame skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pagelėjauite — vieta, rėkybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

SPORTAS

Sportinės varžybos Kanados Liet. Dienoje

Rugsėjo 3 ir 4 dienomis Toronto ryšium su Kanados Lietuvių Diena rengiamos sportinės varžybos — šaudymo ir golfo. Jas rengia S.A.F.A.S.S.

Šaudymo varžybų pradžia — rugsėjo 3 d., 12 val. (22 kalibro šautuvų pirmenybės), o rugsėjo 4 d., 12 val., lėkščių šaudymas ir tase šautuvų pirmenybės. Vieta — R. R. Sharon, Ont. (30 mylių į šiaurę nuo Toronto). Vyr. teisėjas — p. Zavys (18 Havlock St., Toronto 4, Ont., tel. LE 6-1447). Pas jį reikia įsiregistruoti iki rugpjūčio 31 d.

Nurodymai šaudytojams
Bus galima naudoti sportinis 22 kalibro šautuvas. Šautuvo svoris — 7,5 svaro ir šaudoma sportiniai šautuvai skirti taikiniai pagal COAM taisykles, arba olimpinis šautuvas (svoris 17,6 sv.) ir šaudoma olimpiniam šautuvui skirti taikiniai pagal NRA taisykles. Komandos sudėtis — 3 asmenys. Komandą galima sudaryti su mišriais šautuvais. Klubai gali statyti daugiau kaip vieną komandą. Nėra būtina, kad visi komandos nariai šaudytų tą pačią dieną. Bus šaudoma 50 jardų atstume. Klubai, negalintys sudaryti komandos, galės dalyvauti su individualiais šaudytojais. Pradinis mokestis \$3 asmeniui. Taurės: geriausiai komandai ir trim individualiems laimėtojams.

Lėkščių (trap shooting) šaudymas medžiokliniu šautuvu pagal ATA taisykles 16 jardų atstume. Komandos sudėtis 6 žmonės — penki geriausių skaičiujami taškai. Klubai, negalintys sudaryti komandos, galės dalyvauti su individualiais šaudytojais. Pradinis mokestis \$2. Lėkštelės \$4 už 100. Šoviniai — savi arba bus galima pirkti vietoje. Taurės: geriausiai komandai ir 3 individualiems laimėtojams.

Golfo varžybos
Jos prasidės rugsėjo 4 d., 12.30 v.p.p. Varžybų komiteta sudaro: St. Kęstas, J. Baisys, H. Stepaitis. Varžybos įvyks GLEN EAGLES GOLF AND COUNTRY CLUB, Hwy No. 50, 3 mylios į šiaurę nuo Bolton Ont. miesto, 20 mylių į šiaurę nuo Toronto, Ont. Registracijos mokestis \$1. Registracija turi būti atlikta iki rugpjūčio 25 d. adresu: S. Kęstas, 47 St. George Rd., Islington, Ont., Canada, tel. 233-1372, arba: J. Baisys, 364 Greer Rd., Toronto, Ont., Canada, tel. 485-1488. Kvietiami visi Sąjungos nariai ir visi lietuviai golfinkai nors ir nepriklausytų S.A.F.A.S.S.-gi, gyvenantys JAV ir Kanadoje. Varžybų laimėtojų bus įteikta pereinamoji taurė, kurią, Kanados Lietuvių Dienos šventės proga, skiria Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkė.

S. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ PRIEAAUGIO LENGVO-SIOS ATLETIKOS PIRMENYBES įvyks š. m. rugsėjo 10 d., šeštadienį, Toronto. Pirmenybės vyks S.A.F.A.S.S.-ga, talkinama Toronto PPSK Aušros ir LSK Vytio. Varžybos bus prarastos šiose klasėse: jaunių ir mergaičių B (14-15 metų), jaunių ir mer-

gaičių C (12-13 m.) ir jaunių ir mergaičių D (žemiau 12 metų). Salia to, neoficialiai bus išvestos pasekmės ir berniukams bei mergaitėms E klasės (žemiau 10 m.), atrenkant šio amžiaus dalyvius iš D klasės varžybų.

Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus ar individualiai iki š. m. rugsėjo 6 d. šiuo adresu: A. Malinauskas, 63 Hewitt Ave., Toronto 3, Ont. Canada, tel. 531-6817.

Šios varžybos bus antroji lietuvių lengv. atletikos pirmenybių dalis ir po jų bus išaiškintas 1966 m. klubinių nugalėtojas, kuriam teks Ateitininkų Federacijos pereinamoji taurė, įsteigta 1958 m. Pernykštis laimėtojas — Klevelando LSK Žaibas. Pirmoji pirmenybių dalis, apimanti vyrų, moterų ir jaunių 4 klases, įvyko liepos 23-24 d. Klevelande.

SPORTAS LIETUVOJE
Vilnietis Z. Vizbaraitis neseniai pirmoji pralaužė 12 sek. ribą 100 mt. bėgime. Dabar ji taip pat pirmoji pralaužė 200 mt. 25 sek. ribą. Rygoje įvykusiose lengv. atletikos pirmenybėse 200 mt. ji nubėgo per 24,9 sek. Pirminis Lietuvos 200 m. bėgimo rekordas pasiekta 1922 m. buvo 31,4 sek. ir priklausė E. Garbačiauskienė. Toliau jis buvo gerinamas P. Radziulytės-Kalvaitienės (27,9 sek.) ir O. Šepaitienės (26,8 sek. — 1938 m.).

Maskvoje įvyko krepšinio turnyras, kuriame įvairioms komandoms atstovavo ir keturi lietuviai: M. Paulauskas, žaidęs Sov. Sąjungos rinktinėje, o V. Sarpalius, R. Venzbergas ir R. Rimkus — jaunių rinktinėje.

Maskvoje įvyko prieauglio klasių lengv. atletikos pirmenybės, kuriose gerai pasirodė ir kairieji Lietuvos jaunieji lengvaatlečiai. Berniukų klasėje (15-16 m.) A. Patkevičius laimėjo I vietą rutulio stūmimo su pasekme 16,68 mt. (5 kg.), R. Aukštuolis 100 mt. bėgime buvo 3-ias; jo laikas 11,1 sek. A. Zemaitis šuolyje su kartimi perskoko 3,50 m. laimėjo III vietą. Jaunių klasėje A. Libedzius 10 km. bėgime buvo trečias; jo laikas — 48:10; A. Jucius šuolyje į aukštį perskoko 1,90 m. ir C. Augustinavičius šuolyje su kartimi perskoko 3,80 m.

Sov. Sąjungos futbolo pirmenybių antroje grupėje vis dar pirmąją Vilniaus žalgiris, po 18 rungtynių pakilęs nuo antrosios vietos per 4 taškus.

Žydai, kurių nepripažįsta Izraelis

Atkelta iš 3-čio psl.

darbą ir daro apeiginį apsiplėvimą. Kai saulė nusileidžia, visur šviesos užgesinamos, ir nuo to momento iki šabaso galo draudžiamas bet koks darbas, vaikų apipjaustymas ir numirelių laidojimas. Šeštadienį popietė prasideda pamaldos kaimo sinagogoj, kur giedamos Dovydo psalmės sena etiopų kalba — gyziškai, o rabinai skaito Torą, parašytą ta pačia gyzių kalba.

Pajieškojimai

Jieško savo dukters D. Bytautaitės (Džilaite Bytautas), gvy. Kanadoje, Kvebeko provincijoje, A. T. Bytautas, 3 Ladbroke Gardens, Bayswater W. 11, London, England. Jieškomoji arba žinantieji prašomi nedelsiant atsiliepti nurodytu adresu.

Parkdale B-A Service Centre
1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone
535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503
Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS, Kvalifikuoti mechanikai.

Alen Scop patikrinimas.

Kęstutis Salkauskas nuo pat jaunystės pradėjo kopti į mokslo viršūnes: būdamas 20 m. amžiaus gavo bakalaurą laipsnį Toronto un-te, o vienais metais vėliau — magistro laipsnį Waterloo un-te, o šiais metais — daktaro laipsnį Waterloo un-te. Visi laipsniai iš augštosios matematikos. Nuo šio rudens Kęstutis su savo jauna žmona kelsis į Calgary miestą, kur universitete dėstys augštąją matematiką. Kęstutis tėvas Stasys Salkauskas, kilęs nuo Gruzdžių, augst. mokslus buvo baigęs Lietuvoje ir buvo švietimo ministerijos specialiajū mokyklų inspektorium. Dabar jis dirba Stanford, Conn., elektroninių prietaisų tobulinimo imonėse. Rugsėjo 13 d. įvyko abiejų šeimų — Anyšų ir Salkauskų suvažiavimas jaunųjų Salkauskų jauniausios dukrelės Anitos krikštijimo proga. Krikštijos evangelikų kun. J. Pauperas, kuris Lietuvoje Joną ir Adelina Anyšus sutuokė, karo metu jų dukrelę išle krikštijimo, 1962 m. ilse su Kęstutiu sutuokė Chicago, o rugsėjo 13 d. pakrikštijo išlės dukrelę Anitą.

Anyšų šeimoje vis dieja daktarų ir profesorių skaičius. Jurgis Anyšas, sūnus Toronto gyvenančio dr. Martyno Anyso, birželio mėn. gavo daktaro laipsnį iš teorinės chemijos ir dabar profesoriauja DePaul universitete Chicagoje. Čia gyvena ir mažiųjų anūkių Andronės ir Anytos seneliai — Jonas ir Adelina Anyšai, abu Lietuvoje buvę tarnautojai: Jonas valstybės tarnybos kanceliarijos viršininkas, o Adelina — įstaigos tarnautoja, kurį ir dabar tarnauja didelėje prekybos įstaigoje. T. D.

Seselių paskyrimai. Iš Toronto išvyksta sesuo Paulė į Putnamą, kur bus vyr. vadovės pavaduotoja ir vietinio vienuolyno vyresniaja. Į Torontą vienuolyno vyresniaja paskirta sesuo Rita. Į Montrealį išvyksta sesuo Terešina Grajauskaitė, o į Torontą atvyksta sesuo Liucija Zilonaitė, šią vasarą dirbusi Dainavos stovyklavietėje. Sesuo Margarita Barikaitė paskirta vienuolyno vyresniaja Montrealyje. Sesuo Ancilė Lukošienė grįžta į Montrealį. Sesuo Magdalena — į Montrealį. Sesuo Bernadeta Matukaitė paskirta naujokių mokytoja Putnamo vienuolyno. Sesuo Loretta Jonušaitė, dirbusi Toronte ir Montrealyje išvyksta į Putnamą dirbti studenčių bendrabutyje. Sesuo Apoloniya, jau 18 metų dirbanti vienuolyno spaustuvėje, nesiskiria su savo darbu; lankydamosi Toronte, ji domėjosi ir "T2" spaustuve.

Kanados lenkų jaunimo kongresas įvyko liepos 23-24 dienomis Kašubų vietovėje, Ontario prov. Iš visos Kanados dalyvavo 700 skautiško jaunimo ir 80 lenkų Bendruomenės jaunimo. Įvairių svečių — apie 3.000. Kongresą rengė lenkų skautai ryšium su Lenkijos krikšto 1000 metų sukaktimi ir paskvietė į svečius kitų tautybių skautus. Lietuvių skautų delegaciją sudarė: S. Kairys su skudučių orkestru, kun. St. Kulbis, SJ, V. Rušas, A. Baziliauskas, B. Zolpis, V. Skrinškas ir F. Mockus. Tokia eile pateiktos pavarės lenkų laikraščio "Głos Polski" 32 nr., kur atspausstas platus kongreso aprašymas. Ten paskelbtas ir lietuvių atstovų sveikinimas (pavarė nepašnepta). Išvertus lietuvių kalbą, jis taip skamba: "Broliai ir seserys! Lenkai ir lietuviai turi tą pačią istoriją — praeityje ir dabartiniiais laikais. Lenkai ir lietuviai turi tą patį priešą — komunizmą. Turime pabrėžti, kad nevisada mūsų santykiai buvo bičiuliški. Tačiau ateityje, pasak jūsų didžiojo vadovo kardinolo Wyszyński, turime paduoti vienas kitam ranką ir žygiuoti ateitin su broliškais meilės. Su dideliu malonumu atvykau čia į Jūsų didžiulį sąsąrydį. Mes, lietuviai skautai, linkime Jums, broliai ir seserys, nepasiduokite pesimizmui, bet eikime kovoti už geresnius idealus. Tegyvuoja nepriklausoma Lenkija!"

E. ir P. Kripų padėkoje "T2" 32-33 nr. pridėtiną praleista V. Mokickaitės pavarė ir atitaisytinios pavarės — J. A. Mačiulaičių ir A. Borkerto.

Danguolė Sarpaliūtė (Donna Sarpalius), jaunosios kartos atstovė, gyvenanti Calgary, Alberta provincijoje, atvyksta į Torontą dalyvauti Lietuvių Dienoje; apistos pas P. Dvilaičius. Taip pat ir iš kitų miestų lietuviai rengiasi atvykti į Torontą rugsėjo 3-4 dienomis ir dalyvauti Lietuvių Dienoje.

Parkdale B-A Service Centre
1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone
535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503
Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS, Kvalifikuoti mechanikai.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS
RO 7-5454

J. RUKŠA
LE 2-4404

Namų tel. LE 5-1584

SWANSEA, \$10,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus, labai puikus namas, gražiai įrengtas rūšys, beveik 3 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, vertas pažūrėti.

DURIE - BLOOR, \$6,000 įmokėti, 7

kambarių atskiras mūrinis namas; kvadratinis planas; dvi prausyklos, gražus didelis kiemas, garažas; netoli Bloor.

BLOOR - JANE, \$6,000 įmokėti, gražus

6 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, garažas su šoniniu įvažiavimu, namas be skolų.

SWANSEA, \$5,000 įmokėti, 6 kam-

su privačiu įvažiavimu, gražus su privačiu įvažiavimu, kražus kiemas; pilna kaina \$19,900.

SWANSEA - BLOOR, apie \$4,000

įmokėti, 5 kambarių mūrinis vienaauštis (bungalovs), garažas. Pilna kaina tik \$17,900, viena atvira skola balansui.

BLOOR - RUNNYMEDE, apie \$7-

8.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, gražioje ramioje gatvėje, netoli Bloor.

ROYAL YORK - BLOOR, \$10,000

įmokėti, gražus, didžiulis 7 kambarių "Split-level" viena augštis, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola 10-čiai metų.

P. S. Turin dideli pasirinkimą įvai-

raus dydžio apartamentų.

PASITEIRUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543.

BEWDLEY ONTARIO, 50 akrų su trobesiais, prie pat Rice ežero ir miesto. Prašoma kaina viso \$7,000.

BLOOR-DUNDAS, \$18,500. Įmokėti apie \$3,000, balansas atskiras morkičius, 6 kambariai per du aukštus, garažas, greitas įėjimas.

BLOOR prie SUBWAY, \$19,900. 8 dideli kambariai, 2 vonios, 2 virtuvės, oru, alyva šildomas, garažas. Įmokėti apie \$8,000.

DUNDAS-BLOOR, \$21,900 prašoma kaina, geras mūrinis namas, visi nepereinami kambariai, vandeniu — alyva apšildomas, 2 vonios, 3 virtuvės, garažas. Įmokėti apie \$5,000. Balansas atviri morkičiai.

7 BUTŲ APARTAMENTAS, \$69,000. Originalus pastatas High Parko rajone. Viso 35 kambariai, pajamos virš \$9,500. Įmokėti apie \$25,000.

Del tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDZIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME

4 3/4% už depozitus

5 1/2% numatyta už šėrus

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS IŠ 7%

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS

pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet

nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju

apdraustos iki \$5,000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenas Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus

sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakaras nuo 4 val. 30 min.

iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir

rugsėjo mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪ

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ •
VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PER-
SONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSI-
KIMŲ • MOKSLAPINIGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • ME-
NESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS) namų tel. 277-0814

Tel. 251-4864;

KELIONIŲ BIURASFOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit**V. BAČENAS** Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIUS SUDETIETIS MAISTO
SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33
SVARŲ, PRAŠOM REIKALAUTI
MŪSŲ NAUJŲ MAISTO
KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo
mašinos, motociklai, dviračiai, stu-
vamos mašinos, televizijos aparatai,
planiniai, automobiliams padangos,
foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreso. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONGESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

**LIETUVIAI STALIAI**
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 Res. tel. 536-7266
K. STRIAUPIS P. JONIKAS

CLEAR-VISION T.V.-Hi-FiTAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1736 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Priėmė specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305**Lietuvis LAIKRODININKAS**

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100
Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ**A&B TAILORS**343 Rongesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432

A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanik-
kus automobilijų patalymus. Pate-
pimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami varotus automo-
bilus atvežkite patikrinti: nuro-
dysim visus trūkumus ir duosime
patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cirkuliuojantis. Suta-
su iširusius galus ir pradedant
kilimus. P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

**BALTIC MOVERS**

VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS,

BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATINGJ. LISIAUSKAS, valdžios pripažin-
tas plomberis, atlieka įvair. plum-
bing ir vandens apšildymo darbus.

Darbas sąžiningai ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

SKAITYTOJAI PASISAKO

DVI JADVYGOS

Gavau per St. Catharines pašta Ci-
kagoje leidžiamą vokiečių kalba žur-
nalo "Die Hausfrau" 8 m. liepos m.
numerį su pabrakutu straipsniu:
"Landshuter Fuerstenheira" (Kunigaikščių vedybos Landshute).
Prie straipsnio šono ranka buvo pri-
rašyta: "Visai netaip, kaip Tamsta
rašote". Siuntėjas nei savo pavardės,
nei adreso nenurodė. Kadangi laikas
su priedais buvo skirtas man, skai-
tau reikalinga siuntėjui ir jį atsakyti.

Minėtame "Die Hausfrau" žurnale
kalbama apie Lenkijos karaliaus Ka-
zimiero IV-tojo dukters Jadvygos ve-
dybas su bavarų hercogo Liudviko
Turtingo (der Reiche) sūniumi Jur-
giu 1475 m. lapkričio 14 d. Lands-
huto mieste, Bavarijoje. Čia rašoma,
kad hercogas Liudvikas Turtingasis
iškėlęs savo sūnui ir marčios ves-
tuves taip prabangiai, kaip retai vi-
duriniais amžiais. Pirmąją pas lenkų
karalių buvęs siunčiamas Regensbur-
go vyskupas Heinrich. Simtai kvie-
ti buvę išsiųsti kviešti svečių į ves-
tuves; Pfalzgrafas Otto su 517 rai-
telių vykęs į Wittenbergą sutikti
18 metų Jadvygos. Karalaitės įvaži-
vimas į Landshuto miestą buvęs
reto iškilmingumo.

Jungtuvės įvykusios 1475 m. lap-
kričio 14 d. Martinskirche Landshu-
te. Kunigaikštiskąją porą sutuokęs
Salzburgo arkivyskupas Bernhard.
Svečių tarpe dalyvavęs imperatorius
Friedrich III-sis (turi būti IV) su

sūnum Maksimilijonu, 25 kunigaikš-
čiai, daug vyskupų ir bažnytinį pa-
reigūnų, didelis skaičius grafų, sve-
timų kunigaikščių bei miestų atstovų
ir dar daug kitų žymių asmenų. Visų
atvykusių svečių arklių skaičius sie-
kė 9,624. Vedybinės iškilmės truku-
sios aštuonias dienas. Hercogo pa-
tvarkymu visi neturtingieji iškil-
mių metu turėjo būti maitinami her-
cogo sąskaiton. Dalyvavę 1,000 su
viršum muzikantų ir kitokių artistų.
Pagal to meto pranešimus, buvę su-
valgyti 333 jautiai, nesuskaitomai
daug avinų, kiaulių, paukščių ir iš-
gerta daug vyno. Skanėstų suvalgyta
140 centnerių razinų ir maišai bran-
gių prieskonių. Vestuvėms išleista
55,700 reiniškų guldenų (tuomet už
500 guldenų buvo galima pastatyti ge-
rą patricijų namą).

Jau 1903 m. Landshuto mieste bu-
vęs suvaldytas šis istorinis įvykis
pavadinimu: "Landshuter Fuesten-
hochzeit 1475". Jis pakartojamas da-
bar kas treji metai. Sekantis pakar-
tojimas bus 1968 m. birželio 30, lie-
pos 7 ir 14 dienomis, nes Vakarų Vo-
kietijoje mėgstami karnavalai ir pa-
našūs pasilinksminimai.

Sia proga norėčiau kaikiuriuos įvy-
kius patikslinti. Apie kalbamą Jadvy-
gą Lietuvos istorijoje mažai rašoma.
Ji buvo duklė Kazimiero IV-jo ir jo
žmonos Elzbiotos, imperatoriaus Alb-
recht II-jo dukters. Iš šios santuo-
sės buvo kilę 11 vaikų: 6 sūnūs ir
5 dukterys. Kalbamoji Jadvyga buvo

gimusi 1457 m., ir todėl ištekanč tu-
rėjo 18 metų amžiaus. Norėčiau pri-
dėti, kad Kazimiero ir Elzbiotos sū-
nus bei Jadvygos brolis Kazimieras
(savo jaunystėje miręs) buvo pa-
skelbtas šventuoju. Iš istorijos ži-
nome, kad Kazimieras savo jaunys-
tėje su tėvu kalbėjo lenkiškai, o su
motina — vokiškai.

Ką aš turiu bendro su kalbama Jad-
vyga? Niekuomet nesu rašęs apie Len-
kijos karaliaus ir Lietuvos did. kuni-
gaikščio Kazimiero IV-tojo dukters
Jadvygos išteikėjimą už Bavarijos
hercogo sūnaus. Atrodo, kad St. Ca-
tharines gyvenantis tautietis suklydo
man tai priskirdamas.

Berods, esu rašęs apie Jadvygą,
Lenkijos karalienę, gimusią 1370 m.
arba kiek vėliau, jauniausią dukterį
Vengrijos ir Lenkijos karaliaus Liud-
viko Didžiojo, 1384 m. spalio 15 d.
vainikuotą Lenkijos karalienę. Pasa-
roji išteikėjo 1386 m. vasario 13 d.
už Lietuvos did. kunigaikščio Jogai-
los ir mirė 1399 m. liepos 13 d. Šio-
mis vedybomis Jogaila sujungė Lie-
tuvą su Lenkija personaline unija, ir
jos pasekmėje lietuviai buvo krikšti-
jami. Bet šita Jadvyga gyveno beveik
šimtą metų anksčiau. Nors mes tu-
rime gana tikslų žinių apie Jadvy-
gos-Jogailos vestuves, bet niekur ne-
randame žinių, kad jos truko visą sa-
vaitę ir kad jose buvo suvalgyta 300
su viršum jautių, daug avinų, kiaulių,
prieskonių bei skanėstų ir išgerta
daug vyno. Todėl, deja, apie tai ne-
galėjau parašyti. Lietuva ir Lenkija
tuomet, matyt, nebuvo taip turtingos,
kad galėtų lėbauti, kaip Bavarų her-
cogas šimtą metų vėliau.

Dr. M. Anyas

ŠYPSENOS

Burmistro prašymas

Vienas Norvegijos laikraštis iš-
spausdino tokį skelbimą:
"Mūsų miestelio burmistras
maloniai prašo gyventojus, kad
jie artimiausiu penkio dienu
laikotarpį elgtųsi mandagiai
ir tvarkingai, kadangi miestelio
policininkas išvažiuoja dviem sa-
vaitėm atostogų. Burmistras iš
anksto dėkoja paklausiusiems
prašymo".

Iš Kukučio enciklopedijos

Akademikas — Bendruomenė

prarastas asmuo: arba jis pats

kelio į bendruomenę nesuranda,

arba bendruomenė jo neranda.

Bolševikas — veikėjas, kuris

pats nieko neturėdamas kovoja,

kad ir kitas nieko neturėtų.

Kolchozas (dar kitaip vadinamas

kolūkis) — komunistiškas

pagrindais tvarkomas ūkis, kur

šeimnininkas su bernu lygiatei-
siai ūkininkauja ir abu drauge

badauja.

Kas kam patinka

Du bičiuliai kalbasi apie mote-
ris:

— Man patinka anglės, nes

jos labai rimtos.

— O man daugiau patinka, at-

virai sakant, prancūzės, — sako

antrasis.

— Bet kodėl? — nustemba

pirmasis.

— Matai, skirtumas toks:

— Anglė sako: "Birželio 21

diena yra ligausia", o prancūzė

sako: "Birželio 21 yra, deja,

trupčiausia naktis..."

• "Gyventi taip, kad po tavęs

pėdsakai liktų!" — šaukė purvi-

ni batai iš tribūnos.

Parinko Pr. Al.

Teisėjas kaltinamajam: "Kokia

priežastis privėdė, kad apmušei

savo žmoną?"

Kaltinamasis: "O, pone teisė-
jau, žmona buvo nusisukusi, šluot-

kotis pasitaikė parankiai, užpaka-

linės durys buvo atviros, tai jokių

būdų negalėjau atspirti tokiom

labai retai gyvenime pasitaikan-

čiom aplinkybėm ir išvoniau jai

pašones... ***

Daktaras, nuodugniai patikri-

nęs pacientę, kreipėsi į ją: "Po-

nia, aš turiu jums labai džiugią

naujieną". "Panėlė aš, ne ponija",

piktai pacientė pertraukė dakta-

rą. "O, aš labai atsiprašau, pane-

lė, tokiu atveju, naujiena jums

bus labai liūdna."

Apdraudžiame įvairių profesijų ir įvairių verslų žmones.

Jei įieškote kokios rūšies specialisto ar krautuvės,

paskambinkite mums.

PATARSIME, KĄ PASISAKUITI.

P. BARAUSKO AGENTŪRA231-2661 a r b a
233-3323

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendrądarbis V. S. MASTIS, LL.D.

Namų ūkių ir betkurio verslo

pirkimo—pardavimo dokumentų su-

darymas, mirtieji, sutartys, tes-

tamentai ir kiti teisiniai reikalai.

408 Rongesvalles Avenue - Toronto.

Margio valstijos namų II aukštas.

(Jėjimas 8 Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.

r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadi-

enius ir sekmadienius. Antradi-

ni penktadienis nuo 6-8 v.v.

Išstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6168

W. A. LENCKI,

B.A., LL.B.

Teisininkas -

advokatas,

notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107

TELEFONAS EM 6-4182

Toronto

George BEN, B.A.

Advokatas

notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3

Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas

notaras

80 RICHMOND ST. WEST

Telefonas 362-2585

Išstaigoje kalbama ir lietuviškai

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių de-

fektams. Iširia akių nervus, kurie

dažnai sukelia galvos skausdėjimą ir

nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.



412 Rongesvalles Ave. (prie How-

ard Park Ave.). Telefonai: kabi-

neto LE. 1-4251; namų CL. 9-8023.

Darbo valandos: nuo 10 val. ryto

iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo

10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus

telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę

nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633-1167

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONGESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadie-

niais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

SAVAITGALIAIS

Pasirūpinkite, kad turėtumėte užtektinai
MOLSON CANADIAN LAGER alaus sa-
vaitgaliui. MOLSON CANADIAN alus yra
šviesus, švarus ir specialiai pagamintas
jūsų skonui. Atsigaivinkite MOLSON
CANADIAN — gerų draugų alumi.

**MOLSON'S - SAVARANKIŠKA
ALAUŠ DARYKLA NUO 1786**

• "Aš jūsų dukrelę ant rankų
nešiosiu" — tarė būsimasis žen-
tas, — "tiksliai padėkite man ant
kojų atsistoti."

• Redaktorius — yra durinin-
kas, kuris įleidžia visus, o išlei-
džia tik atrinktuosius.

• Skridimui sparnai visai ne-
reikalingi. Tai bereikalingas ba-
lastas! — šūktelėjo kirvis, lėkda-
mas į šulinį...

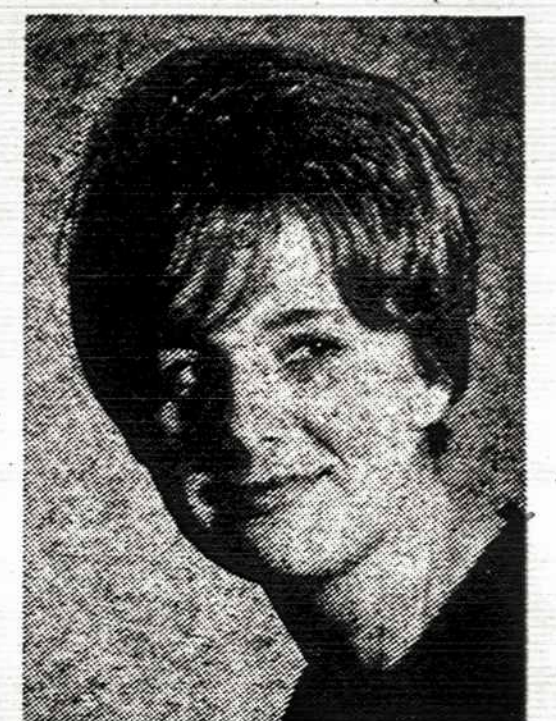
**Dėmesio namų
savininkai!**

Visus kviečiame dalyvauti XII Kanados Lietuvių Dienoje

Toronte rugsėjo 3 ir 4 – šeštadienį ir sekmadienį



Kompoz. ir dirig. BR. BUDRIŪNAS



Akomp. D. SKRINSKAITE

SPORTINĖS VARŽYBOS —

golfo ir šaudymo (žiūr. informaciją šio "TZ" numerio 6 psl.)

DIDYSIS SUSIARTINIMO VAKARAS —

rugsėjo 3, šeštadienį, 7 val. vakaro, Club Kingsway salėje, 100 The Queensway. Ten bus ir Kanados Lietuvių Dienos karalaitės rinkimai

BENDROS KATALIKŲ PAMALDOS —

Šv. Jono lietuvių kapinėse (St. John's Lithuanian Cemetery) Port Credit, Ont., sekmadienį, 11 val. ryto. Lietingo oro atveju — abiejose lietuvių katalikų bažnyčiose

EVANGELIKŲ PAMALDOS —

sekmadienį, 9.30 Alhambra bažnyčioje, 1573 Bloor W.

INFORMACIJOS CENTRAS Lietuvių Namuose, 1129 Dundas St. W. Tel. LE 2-8723

LAUKIAME VISŲ GAUSAUS DALYVAVIMO!

IŠKILMINGA AKADEMIJA —

koncertas — sekmadienį, rugsėjo 4 d., 5 v. p. p., Harbord Collegiate Institute auditorijoje, 278 Harbord St.

PAGRINDINIS KALBĖTOJAS —

Dr. Algirdas Budreckis, vienas laisvės žygio organizatorių į Jungtines Tautas

KONCERTINĖJE DALYJE —

kompozitoriaus Br. Budriūno kantata "Tėviškos namai" (žodžiai B. Brazdžia-nio), kurią atliks "Varpo" choras, diriguojamas paties autoriaus. Solistai — J. Liustikaitė ir V. Verikaitis

Tautinių šokių pynė, kurią atliks Toronto "Gintaras", vad. J. Karasiejus



Sol. J. LIUSTIKAITE



Sol. V. VERIKAITE

XII LIETUVIŲ DIENAI RENGTI KOMITETAS

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios
3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

Ivan Chenier ir B. Tamutytės sūnus vardais: Steve, Donald, Joseph; kūmais buvo J. Chenier ir J. Deschenes. Rugsėjo 20 d. pakrikštyta F. Ramanauskio ir Julijos Laurinaitės pirmagimė dukrelė Sandra ir Julijos vardais; kūmais buvo St. Remeikis ir F. Ramanauskaitė.

Sekantį sekmadienį, rugsėjo 28, nepamirškime atsilankyti į paskutinę šių metų parapijos išvyką-pikniką F. Skruibio ūkyje. Mišios — 11.30. Loterijai reikia fantų, prašome paaukoti. Geradariais iš anksto dėkojame.

Kun. dr. F. Jucevičius grįžta į Montrealį rugsėjo 27, prieš pat parapijos išvyką.

Mūsų parapijos ligoniai: D. Norkeliūnas, A. Sakalas — St. Cabrini ligoninė; Malv. Jurėnė — General Hospital; Vinc. Zemaitytis ir A. Yunkelis — Montreal Protestant ligoninė; Markūnienė staiga nuvežta į Royal Victoria ligoninę; Jz. Bumbulis — Grace Dorr ligoninė.

Prašom grąžinti bazarų knyges, žinoma, išplatintas. Ačiū! — Jau laikas užregistruoti mokinius ir lietuvių Rosemonto šeštadieninę mokyklą pas J. Blauz-džiūnienę tel. 254-4678.

Prieš tris savaites Lietuvoje mirė Prano Butkevičiaus matytė.

Praėjusio sekmadienio rinkliava \$120.08 K. J. G.

Miško valymo talka "Baltijos" stovyklavietėje organizuojama rugsėjo 27-28 ir rugsėjo 3-5 dienomis. Kadangi dabar stovyklaujančių nebėra, tai naikinėjams lovų ir matracų yra pakankamai, net ir tiems, kurie norėtų atvykti su šeimomis. Kitus lovų reikmenis ir maistą reikia atsi-vežti. Virtuvė ir vandentiekis veikia. Kas nori atvykti penktadienio vakare, reikia dėl raktų iš anksto susitarti su P. Rudinskiu tel. 482-4094 arba su V. Piečiai-čiu tel. 366-7041. Stovyklavietėje visais reikalais kreiptis į tuos pačius asmenis (arba jų vasarvietėse sklypų nr. 136 ir nr. 124). Kas turi, darbui prašomi pasiimti kirvius, pjūklus, kastu-ve ar bent vieną tų įrankių.

"Lita" galima atsiimti užsakys-ty "Expo 67" pasus. Taip pat patartina juos išgity tiems, kurie to dar nėra padarę. Dabar perkant, nuolaida siekia 25-55%, lyginant su kainomis, kurias teks mokėti parodą atidarius. Gyvenantiems kitose Kanados ir JAV vietovėse "Litas" mielai persius-tadieninę mokyklą pas J. Blauz-džiūnienę tel. 254-4678.

TORONTO

Sesers Paulės, Liet. Vaikų Na-mų vyresniosios, išleistuvės buvo surengtos rugsėjo 22 d. Prisikė-limo par. naujoji salė. Su ilgoku pavėlavimu pobūvis pradėtas T. Placido, OFM, skulbaltė maldos. Atsigaivinus kavute bei skanė-stais, paruoštais rėmėjų būrelio, atsisveikinimo kalbas pasakė: T. Placidas — Prisikėlimo par. var-du, kun. dr. Pr. Gaida — "TZ", A. Kuolienė — kat. moterų var-du, J. Andriulis — šeštadienį mokyk-los, kun. P. Azubalis — Sv. Jono Kr. par., P. Empakarienė — šešt-malos tėvų komiteto, O. Pabedins-kaite ir J. Matulionis. Kadangi se-suo Paulė daug dirbo su jaunimu, ypač ateitininkais, atsisveikinimo žodį tarė: Elena Kriščiūnaitė ir Virginija Sinkevičiūtė, mokslei-vių ateitininkų — Rūta Urbonaitė ir Jonas Vaskevičius. Jie ir dau-gelis kitų iškėlė sėselei Paulėi do-vanas. Visų susirinkusiųjų vardu gražią gėlių puokštę iškėlė Irena Poškutė. Visų vardu žodį tarė ir dovaną iškėlė rėmėjų būrelio pir-mininkė L. Murauskienė. Paga-liau ir susirinkusiųjų prabilo pati sesuo Paulė, reikšdama padėką už visokią talką per 3 metus ir kartu pristatydama naująją Liet. Vaikų Namų vyresniąją seserį Ritą. Pa-staroji pareiškė tęsianti, kas pra-dėta ir darysianti kas galima da-bartinėmis sąlygomis. Pobūviui gyvai ir humoristiškai vadovavo V. Kolyčius.

Imigracijos ministerijos pra-nešimu, iki rugsėjo 15 d. pi-lietybę gauti užsiregistravo 4.531 nelegalus imigrantas, Ka-nadon atvykęs turistais teisėmis ir čia pasilikęs. Užsiregistravus-iųjų tarpe yra 986 graikai, 753 britai, 655 vakarų indiečiai, 491 italas ir 389 portugalai.

Pasiūsta per du kartus \$1976; liko dar nepasiūsta \$156. K.L.E. Salpos Fondas norėtų žinoti ir apie kitų būrelių veikimą (pvz. apie Hamiltono būrelius neturi-me žinių). Prašome visus būre-lius ir kitus aukotojus švęsti įna-sus gimnazijai per Salpos Fondą šiuo adresu: St. Dabkus, 117 Springhurst Ave., Toronto 3, Ont.

P. Lelis, S. F. įgal. gimnaz. reik.

ŽYDŲ RABINŲ PAREIŠKIMAS

Šią vasarą lankėsi Sov. Są-jungoje, Lietuvoje ir kituose R. Europos kraštuose 22 rabinai iš JAV ir Kanados. Torontietis ra-binas G. Plaut, grįžęs iš kelio-nės, kurioje bandė susipažinti su žydų gyvenimo sąlygomis, pa-reiškė, kad Sov. Sąjungoje ir ju-ekskursiją niekas rimtai nežiū-rėjus. Sinagogos ten pamaldų metu būna pilnos vyresnio am-žiaus maldininkų, bet jaunimo nematyti. Bendrame rabinų pa-reiškime sakoma: "Atrodo, kad komunistų smūgis religijai ko-munistams pavyko." Esą dabar vyriausybė gali laisviau trak-tuoti išlikusius tikintuosius. An-tisemitizmas Sov. Sąjungoje ne tik nesnykęs, bet dargi sustip-rėjęs. Pasak rabino G. Plaut, 3.000.000 žydų neturi kultūrinės laisvės. To esą nedarytų nė na-ciai. Sovietai tuo būdu "naikina" žydus. Jeigu dabartinė būklė ne-pasikeis, žydus Rusijoje bus tuš-čias žodis". Religinis persekioji-mas ten esąs stipresnis kaip an-

tisemitizmas. Vyriausybė pripa-žįstanti įvairias tautybes, bet žydams mažiausiai padedanti. Ji net nutylinti žydų vardą. "Net mūsų žmonės, nacių nukankinti vietovėse, kaip Paneriai, Babi Yar ir Aušvicas, lieka bevar-džiai. Žodis žydas nėra minimas vietovėse, kur žudo šimtai tūk-sančių mūsų žmonių." Pasak ra-bino Plaut, komunistų partija, nežiūrint jos priešinimosi reli-gijai, atrodo, siekia įsteigti savo religiją su sava trejbe, kurios tėvas — Marksas, Leninas — sūnus, kompartija — šv. dvasia.

Tai išvados žydu, kurie rūpi-nasi savo tautiečių būkle bei reli-gijos laisve Sov. Sąjungoje. Šiuo metu, kai vyksta kova už bendrą religijos laisvę, tektu laukti, kad būtų rūpinamasi bendra religijos laisve — ne tik žydu, bet ir lietuvių, ir kitų tautų, kurios kenčia tą pačią sovietinę priespaudą. Rabinai neturėtų užmiršti, kad persekio-jami ne vien tikintieji žydai.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:

Indėlius 5%
Fin. s-tas 4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 bendros santaupų sumos.

IMA už:

Neklin. turto paskolas 6.5%
Asmeninės paskolas 7.6%
Investicines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v. Iškiriant pirmadienį ir šeštadienį vakarais — trečdadienį ir penktadienį nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472; dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirmadieniais, trečdadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

Norintieji autobusu vykti į iškilmės Vašingtone prašomi užsiregistruoti iki šio penktadienio, rugsėjo 26 d., klebonijoje. Au-tobusu kaina į abi puses \$22. Iš-vykstama penktadienio vakare ir grįžtama pirmadienio vakare.

Ryšium su Kanados Lietu-vių Diena, pagrindinės iškilmų pamaldos rugsėjo 4, sekmadienį, 11 val. įvyks lietuvių kapinių aikštėje. Tą dieną 11 val. pamal-dų Sv. Jono Kr. bažnyčioje ne-bus.

Mirė a.a. Teresė Jakimavi-čienė, 73 m. amžiaus. Velionė palaidota rugsėjo 23 d. iš šios parapijos bažnyčios Vilties Ka-lo kapinėse, kur palaidoti velio-nės giminės. Velionės vyrui ir dukrai poniai Gutauskieni bei jos šeimai nuosirdi užuojauta.

Kun. J. Staškevičius, virš trejeto metų gražiai darbavęs Sv. Jono Kr. parapijoje, rugp. 30 d. iš Niujorko laivu išplaukia į Roma toliau gilinti studijų. Jo sėkmingas darbas Gerojo Jany-tojo stovykloje, veikla lietuviš-kojo jaunimo organizacijoje bei malonus būdas visu tarpe palaik-geriausius išpuolius ir prisimi-nimus. Linkime mielajam kun. Jonui sėkmingai mokslo laipsniu vainikuoti savo studijas.

Praėjusį sekmadienį po 11 val. pamaldų Zolinos proga Springhurst įvyko kat. moterų draugijos apagė. Šventėje daly-vavo gražus būrys draugijos na-rių ir viešnių.

Ši šeštadienį, 8 val. ryto, pamaldos už a.a. Praną Rickų. Sekmadienį 10 val. Mišios P. Vysniauskų iš St. Catharines 25 m. vedybinio gyvenimo sukakties proga; 11 val. Mišiose prisimenama a.a. inž. Pranas Ceponis.

PENSININKAI reikalingas kambarys ir virtuvė bei baldai II-me augšte; pa-gaidautina arti Prisikėlimo parapijos bažnyčios. Skambinti Viktorijai 635-0475.

PARDUODAMI valgomiojo kambario baldai, poilsio kėdė (laid-boy chair) ir drabužių spinta. Visi baldai tikrai vie-nerių metų senumo. Tel. RO 9-6830

PARDUODAMI:

7 kamb. namas, apšildomas alyva; ½ akro sklypas prie 26 kelio Sun-nidale Corners, 3 mylios nuo Wasa-ga Beach.

5 kamb. vasarnamis, dvigubas skly-pas arti Wasaga Beach, prie praves-to kelio, nepilnai baldais apstatytas. 5 akrų, plytinis namas ir daržinė prie 26 kelio Sunnidale Corners. Kreiptis: Everett Longhead.
Repr. SHELLOW - WILLSON
BROCKERS BARRIE, ONT.

Prisikėlimo par. žinios

Mirus a.a. T. Jakimaviči-enei, jos dukra C. Gutauskienė ir visus artimuosius giliai užjau-čiame.

Mišios už neseniai JAV mi-rusį a.a. P. Skirplį bus ši sek-mad., 11.15 val. Mišias užprašė velionės sesuo M. Basalykienė. Ponia ir jos šeima nuosirdžiai užjaučiame.

Lankėsi kun. J. Danielius ir Tėvai pranciškonai: Benven-tas Ramanauskas, Petras Baniū-nas, Augustinas Simanavičius ir Br. Viktoras Biveinis. Ačiū už pagalbą par. darbuose.

T. Rafaelis, atostogų metu aplankęs daug provincijoje išsi-barsčiusių parapijiečių ir tautie-čių, į parapiją grįžta ši penkta-dienį.

Spaudos kioskas prie pa-rapijos vėl veikia kas sekmadienį. Galima gauti lietuviškų knygų, laikraščių, plokštelių, medžio dro-žinių ir t.t. Jam vadovauja P. Mi-sevičius.

Esame prašyti dar kartą pa-raginti visus gausiai dalyvauti katalikų kongrese ir Šiluvos Ma-rijos šventės dedikacijoje Vaš-ingtone. Ekskursijas autobusų ir lėktuvų organizuoja V. Bačeno kelionių biuras. Kelionė ten ir atgal autobusu — \$22, lėktuvu — \$72. Smulkias informacijas tei-kia V. Bačeno istaiga tel. CR 8-7261.

Pakrikštyta Manfredo ir Dalio Muellerių dukrelė Kristina Zuzana. Geriausi sveikinimai ir gausios Dievo palaimos.

Susituokė: Algimantas Nau-sėdas ir Dalia Tamulionytė; Ri-ley Moynes ir Ivona Romanovai-tė. Linkime laimingo gyvenimo.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir vir-tuvė II augšte su baldais ir atskira vo-nia asmenims be vaikų. Tel. LE 1-1554.

REIKALINGA SEIDMINKĖ mažoje šeimoje, kalbanti lietuviškai. Geras atlyginimas, gyvenanti vietoje. Rašyti: Dumčienė, 629 Greendale Dr., Wind-sor, Ontario.

Dėl ligos skubiai parduodama

GAZOLINO STOTIS, RESTORA-NAS su 3 kamb. gyvenamu butu,

7 AKRŲ SKLYPAS su 2 APARTA-MENTAIS (už kiekvieną gauna

\$80.00 nuomos į mėnesį. Išnuomota žvakių krautuvė už \$600 į metus.

Pilna kaina — \$45.000; vietoje imo-kėjimo imty ūkį arti Ošavos. Vieta

— prie 11 kelio, 5 mylios į šiaurę nuo Barrie. Teirantis: Mr. Roy N.

Mark, Shanty Bay, Ont.

Tel. Barrie 726-8441.

REIKALINGA PARDAVEJA krautu-vėje - kavinėje (cigar store - coffe-shop) mokanti angliskai. Kreiptis — 1600 Dundas St. W., tel. LE 2-7430.

Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai

Važiudami į šiaurę ar atgal 11 kelių neužmirškite sustoti pasipildyti gazolino ar pasitikrinti automobilio

BP. J. GRYBO SERVICE STATION

5 mylios į šiaurę nuo Barrie prie River Gardens restorano.

A + A

TERESĖ JAKIMAVIČIENĖ,

73 metų amžiaus, aprūpinta sakramentalais, atsiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 19 d. Toronto Western ligoni-nėje. Palaidota iš Sv. Jono Kr. bažnyčios rugsėjo 23 Mount Hope kapinėse. Praneša nuliūdę artimieji — dukrė Cecilija ir visa Gutauskų šeima

Sesuo Irena Baranauskaitė iš Venecuelos buvo atvykusi į JAV ir Kanadą aplankyti savo giminių bei artimųjų. Toronte ji išbuvo beveik savaitę laiko ir grį-žo atgal į Venecuelą, kur ji dir-ba savo vienuolijos (Sv. Seimos) gimnazijoje. Ten ji dėsto biolo-giją, chemiją ir mineralogiją. I Venecuelą sesuo Irena atvyko iš Vokietijos, turėdama 9 m. am-žiaus. Į vienuoliją įstojo iš uni-versiteto, kur studijavo farmaci-ją. Su lietuvišiais ji beveik nesusi-tinka, bet lietuviškai nėra užmir-šusi.

Vasario 16 gimnazijai įmokėta per Salpos Fondą \$108 (107 bū-relio inaišai); po \$12: Pr. Gvil-dys, Pr. Kryščiūnas, kun. B. Pa-cevičius, H. Stepaitytis, T. Valius; po \$6: V. Balsys, A. Banelis, J. Kaškelis, A. Ketvirtis, K. Rusi-nas, J. Simanavičius, J. Stana-lis, L. Salna. Iš viso per šį bū-relį gauta \$238. Narių yra 22.

North Sylva Co Ltd. ryšium su "TZ" paslaugomis bendrovė pa-aukėjo \$20 savaitraščio leidimui. Leidėjai už tai reiskia nuosirdžią padėką.

Daktarai Juozas ir Marija Ulec-kai susilaukė sūnaus, o dukrelei Jūratei broliuko. Geriausi linkė-jimai.

Bramptono lietuvių gėlių au-gintojai p.p. Paršeliūnai, Kudir-kas, Gudeliai ir Bačėnai savo tarpan priėmė naują šeimą Vy-tautą ir Feliciją Urbonus, ku-riems jie suruošė staigmeną — malonų priėmimą ir padovanojo tradicinę vazą su pačių auginto-mis gėlemis.

Ant. Sutkaičiui, neseniai vedu-siam, Toronto bičiuliai surengė vadinamą "sugražtų". Dalyvau-gražus būrys artimųjų. A. Sutka-iš yra neseniai atvykęs iš Bri-tanijos ir retkarčiais pasirodo spaudos puslapiuose su savo kū-riniais.

HIGH PARKO rajone išnuomojamas kambarys su baldais; galima naudotis virtuve. Skambinti po 6 val. vak. 767-4917

REIKALINGA PARDAVEJA krautu-vėje - kavinėje (cigar store - coffe-shop) mokanti angliskai. Kreiptis — 1600 Dundas St. W., tel. LE 2-7430.

Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai

\$\$\$ PIRKdami TAUPYKITE \$\$\$

— Puikūs naudoti drabužiai — namų apyvokos reikmenys ir baldai —

THE ST. VINCENT DE PAUL KRAUTUVES

DRABUŽIAI IR MAZI NAMŲ APYVOKOS REIKMENYS

348 Broadview Avenue, Toronto (truputį į pietus nuo Gerrard St.)

BALDAI IR DRABUŽIAI IR NAMŲ APYVOKOS REIKMENYS

240 Church St., Toronto (truputį į pietus nuo Dundas St.)

IVAIRIOS PREKĖS MŪSU NAUJAUSIOJI KRAUTUVĖ

24 Noble St., Toronto (1-ma gatvė einanti į šiaurę nuo Queen St. West iš Dufferin)

VISOS KRAUTUVES ATIDARYTOS

pirm., antr., treč., šeštadienį 9-5; ketv. ir penktadienį 9-8.

Kainos — žemiausios iš žemiausių — pagal jūsų klėnę

Dar galima užsirašyti ekskursi-jon į Vašingtoną, kur rugsėjo 3 ir 4 dienomis įvyks lietuvių kop-lyčios šventinio iškilmės. Auto-busas iš Toronto išvyksta rugsėjo 2, penktadienio vakare, ir grįš į Torontą rugsėjo 5, pirmadienio vakare. Kaina į abi puses — \$22. Registruotis abiejų parapijų kle-bonijose iki šio penktadienio, rugsėjo 27 d. Svarbu iš anksto pasirūpinti nakvynėmis.

Tautinių grupių spektaklyje Kanados parodos metu rugsėjo 5 d. dalyvaus kaip garbės viešnia ministrė Judy LaMarsh, min. J. Yaremko, min. A. Grossman, burmistras Philip G. Givens ir kiti augsti pareigūnai. Programoje dalyvaus 25 tautinių grupių vienetai iš Ontario ir Kvebeko prov. Pradžią 8.15 v.v. Grand-stand aikštėje.

Dainiaus Lukoševičiaus iš Mont-realio ir Albinos Grigaitės jung-tuvės — ši šeštadienį Prisikėli-mo bažnyčioje.

Kanados vakarų provincijų li-beralų suvažiavime Saskatoon mieste priimta rezoliucija, ragi-nanti siekti laisvos, miltų už-tvaromis nesuvaržytos prekybos su JAV. Dalyvių nuomone, rei-kiėtų Europos pavyzdžiu sudar-ti bendrąją rinką Kanadai, JAV, Meksikai ir Karibų jūros kraš-tams. Laisvi prekybiniai mainai tarp Kanados ir JAV pakeltų kanadiečių gyvenimo lygį ir su-mažintų dabartinį didelį skirto-mą technikos gaminių kainose.

Newfoundland premjeras J. Smallwood provinciniais rinkim-ams pasirinko rugsėjo 8 d. Dabartiniam parlamente jis tu-rėjo 33 liberalus, 6 konservator-rius ir 3 laisvas vietas. Opozici-jos vadas dr. N. Murphy kon-servatorių kandidatų žada išsta-tyti kiekvienoje rinkiminėje apylinkėje, bet šį kartą jam pa-čiam gresia beveik garantuotas pralaimėjimas, nes J. Small-wood savo kandidatūrą perkelia į jo rinkiminę apylinkę.

PIGIAI PARDUODAMAS geras vilno-s kilimas ir jo patiesalas; dydis 10'4"x14'4". Tel. LE 2-9586

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami mokyklai jūsų namuose arba mū-sų klasėse turistams laikinus lei-dimus. Ir jau galima pradėti va-žiuoti pirmą pamoką su standarti-nėm ar automatinėm mašinom. 572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst) Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

RŪTA

— sunkvežimių tarnyba. Perkraustymas bei pervedimas. ZEMIAUSIOS KAINOS. Skambinkite JOE tel. 248-8217